

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. november 19. *

A T-334/07. sz. ügyben,

a **Denka International BV** (székhelye: Barneveld [Hollandia], képviselik: C. Mereu és K. Van Maldegem ügyvédek)

felperesnek,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: B. Doherty és L. Parpala, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a diklórfosznak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló 2007. június 6-i 2007/387/EK bizottság határozat (HL L 145., 16. o.) megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és S. Soldevila Fragoso bírák,

hivatalvezető: C. Kantza tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. március 3-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

A 91/414/EGK irányelv

- ¹ A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL L 230., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.) állapítja meg a növényvédő szerek forgalomba hozatalának engedélyezésére és az engedély visszavonására alkalmazandó közösségi szabályokat.

- 2 A 91/414 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint „[a] tagállamok biztosítják, hogy növényvédő szereket csak akkor engedélyeznek, ha [...] a szerben lévő hatóanyagok az I. mellékletben szerepelnek”.
- 3 A hatóanyagok I. mellékletbe való felvételének feltételeit a 91/414 irányelv 5. cikke határozza meg:

„(1) Az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek alapján egy hatóanyagot akkor vesznek fel az I. mellékletbe egy kezdeti, 10 évet meg nem haladó időszakra, ha feltételezhető, hogy a hatóanyagot tartalmazó növényvédő szer megfelel majd a következő feltételeknek:

- a) maradványai, amelyek a helyes növényvédelmi gyakorlatnak megfelelő alkalmazáskor visszamaradnak, nincsenek ártalmas hatással az emberek vagy az állatok egészségére, vagy a talajvízre, vagy elfogadhatatlan hatással a környezetre, és ezek a maradványok, amennyiben toxikológiai vagy környezeti szempontból jelentőségük van, általánosan használt módszerekkel mérhetők;
- b) használata, amennyiben az a helyes növényvédelmi gyakorlatnak megfelelően történik, nincs ártalmas hatással az emberek vagy állatok egészségére, sem elfogadhatatlan hatással a környezetre a 4. cikk (1) bekezdése iv. és v. pontjának megfelelően.

[...]”

4 A 91/414 irányelv 6. cikke előírja:

„Egy hatóanyagnak az I. mellékletbe való felvételéről a döntéshozatal a 19. cikkben meghatározott eljárás szerint történik.

A fenti eljárással hoznak döntést a következőkről is:

– a felvétel feltételei,

[...]”

5 A 91/414 irányelv I. mellékletében nem szereplő hatóanyagok bizonyos feltételek mellett eltérő átmeneti szabályozás alá eshetnek. A 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok a 91/414 irányelvről szóló értesítést követő tizenkét éves időszakon belül nemzeti piacukon engedélyezhetik olyan, az I. mellékletben nem szereplő hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek forgalomba hozatalát, amely hatóanyagok az irányelvről szóló értesítés után két évvel – azaz 1993. július 25-én – már forgalomban voltak. Az Európai Közösségek Bizottsága köteles volt munkaprogramot indítani e hatóanyagok fokozatos vizsgálata céljából. Ezt követően hozhattak döntést arról, hogy az érintett hatóanyagot felveszik-e, vagy sem az 91/414 irányelv I. mellékletébe. A tagállamok kötelesek voltak biztosítani, hogy a megfelelő engedélyeket a helyzethez mértén megadják, visszavonják vagy módosítsák.

- 6 Az említett tizenkét éves időszakot a 2076/2002/EK rendeletnek, továbbá a 2002/928/EK, a 2004/129/EK, a 2004/140/EK, a 2004/247/EK és a 2005/303/EK határozatnak a 91/414/EGK irányelv 8. cikke (2) bekezdésében említett időtartam, valamint annak I. mellékletében nem szereplő egyes hatóanyagok további használata tekintetében történő módosításáról szóló 2005. augusztus 12-i 1335/2005/EK bizottsági rendelet (HL L 211., 6. o.) 1. cikke 2007. szeptember 30-ig meghosszabbította azon hatóanyagok tekintetében, amelyeket a 91/414/EGK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram második és harmadik szakaszának végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2000. február 28-i 451/2000/EK bizottsági irányelv (HL L 55., 25. o.) által előírányzott második szakasz keretében értékelnek.

A 451/2000 rendelet

- 7 A 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram harmadik szakaszának végrehajtásáról szóló további részletes szabályok megállapításáról és a 451/2000 rendelet módosításáról szóló 2002. augusztus 14-i 1490/2002/EK bizottsági rendelettel módosított 451/2000 rendelet (HL L 224., 23. o.) szabályozza több anyag értékelési eljárását a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő lehetséges felvételük céljából. Az érintett anyagok között szerepel a diklórfosz is.
- 8 A 451/2000 rendelet által bevezetett eljárás az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bejelentéssel indul, amelyet az e rendelet I. mellékletében megjelölt referens tagállamnak, azaz az Olasz Köztársaságnak az a termelő köteles – a diklórfosz tekintetében legkésőbb 2000. augusztus 31-ig – megtenni, aki a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételt kívánja biztosítani.
- 9 A 451/2000 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése alapján az egyes bejelentők kötelesek benyújtani a 6. cikk (2), illetve (3) bekezdésében meghatározott teljes, illetve összefoglaló dossziét.

- 10 Az e dossziék és a hatóanyagok értékelését segítő releváns információk benyújtására nyitva álló határidőt a 451/2000 rendelet 5. cikke (4) bekezdésének c) és d) pontja és a 91/414/EK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram második szakaszában értékelendő növényvédő szerek hatóanyagainak megállapításáról, és az e hatóanyagok referensének kijelölt tagállamok jegyzékének felülvizsgálatáról szóló 2001. április 6-i 703/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 98., 6. o.) 2. cikke együttesen 2002. április 30-ban határozták meg.
- 11 A 451/2000 rendelet 7. cikke (1) bekezdése értelmében a referens tagállam köteles legkésőbb hat hónappal a hatóanyagra vonatkozó összes dosszié kézhezvételét követően jelentést tenni a Bizottságnak a benyújtott dossziék teljességéről. A teljesnek tekinthető dosszié tárgyát képező hatóanyagok esetében a referens tagállam elvégzi a dosszié értékelését.
- 12 A hatóanyagokra vonatkozó értékelési szakaszt a 451/2000 rendeletnek az 1490/2002 rendelet 20. cikkével módosított 8. cikke szabályozza.
- 13 A 451/2000 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A referens tagállam csak azokról a hatóanyagokról készít értékelést és jelentést, amelyekre vonatkozóan legalább egy dossziét teljesnek nyilvánítottak. [...] A lehető leggyorsabban jelentéstervezetet küld az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak], de legkésőbb tizenkét hónappal azután, hogy a dossziét teljesnek nyilvánították. [...]

Egyidejűleg a referens tagállam a Bizottságnak vagy azt ajánlja, hogy:

- A hatóanyagot vegyék fel a [91/414] irányelv I. mellékletébe, és kifejti a felvétel feltételeit, vagy

- a hatóanyagot ne vegyék fel a [91/414] irányelv I. mellékletébe, és kifejti a felvétel megtagadásának okait.

[...]”

¹⁴ Az értékelés e szakaszában a 451/2000 rendelet módosított 8. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy „új tanulmányok benyújtása [elvileg] nem fogadható el”, azonban „a referens tagállam kérheti a bejelentőtől olyan további adatok benyújtását, amelyek a dosszié tisztázásához szükségesek”, és „megszabja azt a határidőt, amelyen belül [ezen] információkat be kell nyújtani”.

¹⁵ A 451/2000 rendelet 8. cikke (5) bekezdése első albekezdésének megfelelően „az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] eljuttatja a referens tagállam értékelő jelentéstervezetét a tagállamokhoz, és szakértői konzultációt szervezhet, amelyben a [referens tagállam] is részt vesz”. A 451/2000 rendelet módosított 8. cikke (5) bekezdésének második albekezdése szerint az eljárás e szakaszában:

„A [91/414] irányelv 7. cikkének sérelme nélkül új tanulmányok benyújtását nem fogadják el. A referens tagállam az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] hozzájárulásával felkérheti a bejelentőket, hogy meghatározott határidőn belül nyújtsanak be olyan további adatokat, amelyek a referens tagállam vagy az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] szerint a dosszié tisztázásához szükségesek.”

16 A 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdése kimondja:

„Az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal] felméri a referens tagállam értékelő jelentéstervezetét, és legkésőbb egy évvel azután, hogy azt a referens tagállamtól megkapta, közli véleményét a Bizottsággal arról, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e a [91/414] irányelv biztonsági követelményeit. Ha indokolt, az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal] véleményt mond a biztonsági követelményeket minden bizonnyal teljesítő rendelkezésre álló lehetőségekről [...]”

17 A 451/2000 rendelet 8. cikkének (8) bekezdése kimondja:

„A Bizottság – legkésőbb hat hónappal a (7) [bekezdésben] említett [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] által adott vélemény beérkezése után – benyújt egy áttekintő jelentéstervezetet. [...] A] következőket nyújtja be a bizottságnak:

- a) egy irányelvtervezetet, amely a hatóanyag felvételét szolgálja a [91/414] irányelv I. mellékletébe, meghatározva, ahol szükséges, az ilyen felvétel feltételeit, ideértve határidejét; vagy
- b) egy, a tagállamoknak címzett határozattervezetet az irányelv 8. cikke (2) bekezdésének negyedik albekezdésének megfelelően a hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerekkel kapcsolatos engedély visszavonásáról, minél fogva az említett hatóanyagot nem veszik fel a [91/414] irányelv I. mellékletébe, megemlítve a felvétel elmaradásának indokait.

[...]”

A 178/2002/EK rendelet

- 18 Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 31., 1. o.) 28. cikkének (1) bekezdése a következőt írja elő:

„A Tudományos Bizottság és az állandó tudományos testületek – mindegyik saját illetékességi területén – felelősek a Hatóság tudományos szakvéleményeinek elkészítéséért, és szükség esetén közmeghallgatást is szervezhetnek.”

A jogvita előzményei

- 19 A felperes Denka International BV diklórfoszt- és diklórfoszalapú növényvédő szereket forgalmazó társaság.
- 20 A diklórfosz hatóanyagot szervesfoszfátot tartalmazó rovarirtó szerként használják a préselésnél és a szüret utáni tárolásnál.

- 21 2000. április 20-án a felperes bejelentést tett a Bizottságnak, hogy a diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételét kéri.
- 22 2002. április 17-én a felperes benyújtotta dossziéját a referens tagállamnak. A referens tagállam – miután a dossziéra vonatkozó további adatok benyújtását kérte – 2002. október 17-én teljesen nyilvánította a dossziét, és elvégezte annak értékelését a 451/2000 rendelet 8. cikkének megfelelően.
- 23 2003. október 20-án a referens tagállam benyújtotta az értékelésről készített jelentéstervezetet (a továbbiakban: értékelő jelentéstervezet) az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóságnak (EÉBH). Az értékelő jelentéstervezet a diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételének megtagadását javasolta elsősorban azért, mert számos adat hiányzott.
- 24 2004. június 21-én az EÉBH közölte az értékelő jelentéstervezetet a tagállamokkal és a felperessel. E közlést követően a felperes 2004. augusztus 16-án a krónikus toxicitásra vonatkozó szakértői jelentést nyújtott be, valamint közölte az értékelő jelentéstervezettel kapcsolatos észrevételeit. A jelentéstervezet közzétele indította meg a 451/2000 rendelet 8. cikke (5) bekezdésében meghatározott „szakértői értékelést”.
- 25 Ennek keretében szakértői ülésre került sor 2005. február 9-én, amelyen a tagállamok képviselői, az EÉBH és a felperes vettek részt.
- 26 2005 májusában a referens tagállam közzétette az értékelő jelentéstervezet függelékét, amely figyelembe vette – amint arról a 2005. február 9-i ülésen döntöttek – a krónikus toxicitásra vonatkozó szakértői jelentést, valamint a tagállamok és a felperes észrevételeit. A referens tagállam e függelékben megállapította, hogy a felperes által benyújtott adatok ellenére néhány – többek között a diklórfosz hosszú távú toxicitására és mutagenitására vonatkozó kérdés – megválaszolatlan maradt. A referens tagállam e függelékben fenntartotta a diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételének megtagadására irányuló javaslatát.

- 27 2005. június 27. és július 1-je között rendezték meg az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság növényvédő szerek szakértői értékelését koordináló egységének (a továbbiakban: EPCO) ülését, amelynek során megvizsgálták a diklórfosz toxicitását. Az EPCO ezen az ülésen – többek között a diklórfosz mutagenicitását és karcinogén hatását illetően – nem tudott végleges döntésre jutni. Következésképpen úgy döntöttek, hogy két kérdést intéznek az EÉBH egyik tudományos testületéhez, a növény-egészségügyi, növényvédelmi termékek és szermaradványaik tudományos testületéhez (a továbbiakban: tudományos testület). Ennek megfelelően az EPCO egyfelől azt kérdezte a tudományos testülettől, hogy meg lehet-e állapítani a diklórfosz rákkeltő hatásmechanizmusát és a daganatok megjelenését előidéző kitettségi szintet, másfelől, hogy a patkányoknál és az egereknél megfigyelt daganatok relevánsak-e a diklórfosz emberi egészségre gyakorolt hatásának értékelésénél.
- 28 2006. április 1-jén a tudományos testület megfogalmazta véleményét, amelyet 2006. április 5-én vizsgáltak meg a diklórfosz végleges értékelésével foglalkozó – a tagállamok képviselői és az EÉBH részvételével tartott – ülésen.
- 29 2006. május 12-én az EÉBH véglegesítette „A diklórfosz hatóanyagú növényvédő szerek kockázatértékeléséről szóló szakértői értékelésből levont következtetések” címet viselő jelentését (a továbbiakban: az EÉBH jelentése), és megküldte a Bizottságnak a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően.
- 30 2006. június 22-én a felperes benyújtotta az EÉBH jelentésére vonatkozó észrevételeit.
- 31 A tagállamok és a Bizottság az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság keretében megvizsgálták az EÉBH jelentését és a tudományos testület véleményét. E bizottság először 2006. július 14-én ülésezett. A 2006. szeptember 28-án és 29-én tartott második ülés keretében a Bizottság megfogalmazta a diklórfoszra vonatkozó vizsgálati jelentését, amelyben e hatóanyagnak az irányelv I. mellékletébe való felvétele megtagadását javasolta.

- 32 2007. június 6-án a Bizottság elfogadta a diklórfosznak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról szóló határozatát (HL L 145., 16. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).
- 33 A megtámadott határozat 1. cikkében arról rendelkezik, hogy a diklórfosz nem kerül felvételre a 91/414 irányelv I. mellékletébe. A 2. cikkében következképpen előírja, hogy a diklórfoszt tartalmazó növényvédő szerek engedélyét 2007. december 6-ig visszavonják, és hogy e szereket 2007. június 7-től nem engedélyezik, illetve engedélyüket nem újítják meg. A megtámadott határozatnak – a 4. cikke szerint – a tagállamok a címzettjei.
- 34 A diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvétele megtagadásának okai a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdésében szerepelnek:

„E hatóanyag értékelése során több aggály is felmerült. A rendelkezésre álló toxikológiai adatok alapján, illetve figyelembe véve a hatóanyag genotoxikus és rákkeltő tulajdonságai által támasztott bizonytalanságokat, valamint a dosszié egészének alacsony színvonalát, nem volt bizonyítható, hogy a szerrel dolgozók (kezelők), a munkások és a közelben tartózkodók expozíciójának [*kitettség*] becsült szintje elfogadható lenne.”

Eljárás és a felek kérelmei

- 35 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. augusztus 31-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

36 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak és megalapozottnak;
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
- kötelezze a Bizottságot a költségeknek, valamint 8%-os kiegyenlítő és késedelmi kamatoknak a viselésére.

37 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- utasítsa el a keresetet;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

38 A felperes keresete alátámasztására jogellenességi kifogást és kilenc megsemmisítési jogalapot terjeszt elő. A jogellenességi kifogás az 1490/2002 rendelet 20. cikkének

jogellenességén alapul. A jogalapok közül az első a 451/2002 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének, a 178/2002 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének és a 451/2000 rendelet (8) cikkének megsértésén, a második a megtámadott határozat objektív tudományos alapjának a hiányán, a harmadik a 91/414 irányelv 5. cikkének megsértésén, a negyedik az arányosság elvének, a meghallgatáshoz való jognak és a védelemhez való jognak a megsértésén, az ötödik a bizalomvédelem elvének megsértésén, a hatodik a gondos ügyintézés elvének és a tudományos vélemények kiválósága és függetlensége követelményének megszegésén, a hetedik a „hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve” megsértésén, a nyolcadik az EK 95. cikk, a 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének és az 5. cikke (1) bekezdésének megsértésén, a kilencedik pedig a szubszidiaritás elvének és az EK 5. cikkének megsértésén alapul.

Az 1490/2002 rendelet 20. cikkére vonatkozó jogellenességi kifogásról

A felek érvei

39 A felperes az 1490/2002 rendelet 20. cikkének jogellenességére hivatkozik, amely álláspontja szerint megsértette jogait és jogos elvárásait annak előírásával, hogy az EÉBH köteles beavatkozni a munkaprogram második szakaszában érintett hatóanyagok – mint amilyen a diklórfosz is – értékelési eljárásában, amely részvétel a hatóanyagok értékelésének további kötelező elemét képezi, noha az a korábbi szabályozás szerint fakultatív volt. Az 1490/2002 rendelet 20. cikkét jogellenesnek és a felperesre nem alkalmazhatónak kell nyilvánítani, mivel e rendelkezést visszaható hatállyal alkalmazták a diklórfosz értékelési eljárására.

40 A felperes emlékeztet arra, hogy a visszamenőleges hatály közösségi jogi tilalmának elve megköveteli, hogy a 91/414 irányelvnek megfelelően a diklórfosz értékelési eljárására azt a szabályozást alkalmazzák, amely az eljárás megindításának időpontjában hatályban volt. Ezen elv tiltja, hogy e szabályozást ezt követően jelentősen módosítsák. A jogi

aktusokat csupán kivételes esetben, jogos indokkal, és csak akkor lehet visszaható hatállyal alkalmazni, ha az a gazdasági szereplők jogos elvárásait nem sérti.

41 E tekintetben a felperes hangsúlyozza, hogy sem a 91/414 irányelv, sem a 451/2000 rendelet, sem pedig az 1490/2002 rendelet 20. cikke nem tartalmaz semmilyen magyarázatot, amely lehetővé tenné annak igazolását, hogy az EÉBH visszamenőleges hatállyal köteles beavatkozni a folyamatban lévő értékelési eljárásokba. Ezenkívül a felperes jogos bizalma sérült, mivel nem láthatta előre sem az olyan külön szerv beavatkozását az értékelési eljárásba, mint amilyen az EÉBH, sem pedig az értékelő jelentéstervezet elkészett szakértői értékelését.

42 A Bizottság előadja, hogy a felperes által előterjesztett jogellenességi kifogást mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

43 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikkének rendelkezéseit az 1490/2002 rendelet 20. cikke módosította. Bár az 1490/2002 rendelet hatálybalépése előtt a hatóanyagokat a referens tagállam és a Bizottság értékelte, amely a 451/2000 rendelet 8. cikke (3) bekezdésének második albekezdésének megfelelően „egy vagy több tagállam szakértőinek bevonásával konzultációt szervezhet[ett]”, az 1490/2002 rendelet az EÉBH-nak juttatott szerepet a hatóanyagok értékelésében. Így a módosított 451/2000 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a referens tagállam azon hatóanyagok tekintetében, amelyek esetében a dossziét teljesnek minősítették, megküldi az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak, amely ugyanezen irányelv 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően értékeli azt, és közli a véleményét a Bizottsággal arról, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e az irányelv biztonsági követelményeit.

- 44 Ezt követően először is az 1490/2002 rendelet 20. cikke visszaható hatályú alkalmazására alapított kifogással kapcsolatban meg kell állapítani, hogy az 1490/2002 rendelet nem írja elő rendelkezéseinek és különösen a jelen jogellenességi kifogás által érintett 20. cikkének visszaható hatállyal történő alkalmazását. Az említett rendelet 21. cikkének megfelelően ugyanis a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napját követő hetedik napon lépett hatályba, azaz 2002. augusztus 28-án, és rendelkezései ezen időponttól voltak közvetlenül alkalmazandók.
- 45 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi eljárási szabályok – az anyagi jogi szabályokkal ellentétben, amelyeket akként kell értelmezni, hogy főszabály szerint a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra nem vonatkoznak – azonnal alkalmazandók (lásd az Elsőfokú Bíróság T-27/03., T-46/03., T-58/03., T-79/03., T-80/03., T-97/03. és T-98/03. sz., SP és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2007. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-4331. o.] 116. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 46 Márpedig az 1490/2002 rendelet azon rendelkezései, amelyek az EÉBH részvételét írják elő a hatóanyagok értékelési eljárásában, eljárási szabályok, amelyek a fenti 45. pontban idézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően azonnal alkalmazandók.
- 47 Következésképpen a felperes nem állíthatja, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikke új rendelkezéseinek a hatóanyagok folyamatban lévő értékelési eljárásaira való azonnali alkalmazása jogellenes lett volna. Ezenkívül az 1490/2002 rendeletnek az eljárási szabályok azonnali alkalmazására tekintettel semmilyen különleges indokolást nem kellett tartalmaznia e tekintetben.
- 48 Másodsorban a bizalomvédelem elvének megszegésére alapított kifogással kapcsolatban az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy ezen elv alkalmazási köre nem

terjedhet addig, hogy általánosan megtiltsa valamely új szabályozásnak a korábbi szabályozás alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira való alkalmazását (a Bíróság 203/86. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 4563. o.] 19. pontja, C-60/98. sz. Butterfly Music ügyben 1999. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-3939. o.] 25. pontja és C-162/00. sz. Pokrzeptowicz-Meyer ügyben 2002. január 29-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-1049. o.] 55. pontja).

49 Ezen túlmenően először is meg kell állapítani, hogy a gyakorlatban az 1490/2002 rendelet nem vezetett be további elemet a hatóanyagok értékelési eljárásában. Ugyanis – ahogy azt a fenti 43. pont megállapítja – a 451/2000 rendelet 8. cikke (3) bekezdésének második albekezdése az 1490/2002 rendelet általi módosítását megelőzően úgy rendelkezett, hogy a Bizottság „egy vagy több tagállam szakértőinek bevonásával konzultációt szervezhet[ett]”. Ennélfogva a felperes ezen az alapon számíthatott arra dossziéja referens tagállamnak való benyújtása időpontjában, hogy szakértői értékelésre kerül sor.

50 Másodsorban tekintettel arra, hogy a 178/2002 rendeletet 2002. február 1-jén tették közzé, a felperes – többek között e rendelet (34) és (36) preambulumbekkezdése és 22. cikke alapján – számíthatott arra, hogy az EÉBH köteles lesz tudományos véleményt megfogalmazni a növényvédő szerekben található hatóanyagok értékelési eljárásának keretében. A felperes tehát jogosan nem bízhatott abban, hogy az EÉBH nem fog részt venni az értékelésben.

51 Ennélfogva a jogellenességi kifogást el kell utasítani.

Az első jogalapról, amely a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének, a 178/2002 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének és a 451/2000 rendelet 8. cikkének megsértésén alapul

Az első jogalap első részéről

– A felek érvei

52 Az első jogalap első részének keretében a felperes előadja, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdése alapján az EÉBH köteles lett volna jelentését 2004 októberében elküldeni a Bizottságnak. Ugyanakkor erre csupán 2006 májusában került sor. Ennélfogva a felperes szerint az EÉBH olyan időszakban végezte értékelését, amely alatt nem volt jogosult arra, és amelyre vonatkozóan nem rendelkezett a Bizottságtól vagy más közösségi intézménytől kapott különleges felhatalmazással. Az EÉBH tehát túllépte hatáskörét.

53 Mivel az EÉBH jelentése a 451/2000 rendelet 8. cikke (8) bekezdésével összhangban a megtámadott határozat alapjául szolgált, az említett jelentést befolyásoló eljárási hiba a megtámadott határozat megsemmisítését indokolja. Amennyiben ugyanis az EÉBH betartotta volna a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésében előírt határidőt, a megtámadott határozat tartalma eltérő lett volna, mert a Bizottságnak újra be kellett volna mutatnia az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak vagy valamely más független tudományos szervezetnek a végleges szakértői értékelés céljából. A referens tagállamnak így lehetősége lett volna ismertetni aggályait a felperessel, amelynek több ideje lett volna az értékelő jelentéstervezet értékelésére és további tanulmányok elkészítésére, vagy arra, hogy több megerősítő adatot nyújtson be.

54 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és a jelen rész elutasítását kéri.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 55 Emlékeztetni kell arra, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően az EÉBH felméri az értékelő jelentéstervezetet, és az e jelentéstervezet kézhezvételét követő egy éven belül közli a véleményét a Bizottsággal arról, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e a 91/414 irányelv biztonsági követelményeit. A jelen esetben meg kell állapítani, hogy az EÉBH nem tartotta be e határidőt. Míg ugyanis az EÉBH 2003. október 20-án megkapta az értékelő jelentéstervezetet, a véleményét csak 2006. május 12-én küldte meg a Bizottságnak.
- 56 Feltételezve akár azt, hogy jogvesztő a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének határideje, az említett határidő túllépése csak akkor befolyásolja a megtámadott határozat jogszerűségét, ha bebizonyosodik, hogy e szabálytalanság hiányában az említett határozat eltérő tartalmú lett volna (lásd e tekintetben a Bíróság 150/84. sz., Bernardi kontra Parlament ügyben 1986 április 23-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 1375. o.] 28. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-279/02. sz., Degussa kontra Bizottság ügyben 2006. április 5-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-897. o.] 416. pontját).
- 57 A felperes e helyzet fennállására hivatkozik, mivel ha az EÉBH betartotta volna a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésében előírt határidőt, a megtámadott határozat tartalma eltérő lett volna, mert a Bizottságnak újra be kellett volna mutatnia az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak vagy valamely más független tudományos szervezetnek az újabb szakértői értékelés céljából. A referens tagállamnak így lehetősége lett volna ismertetni aggályait a felperessel, amelynek több ideje lett volna az értékelő jelentéstervezet értékelésére és további tanulmányok elkészítésére, vagy arra, hogy több megerősítő adatot nyújtson be.
- 58 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy úgy az értékelő jelentéstervezet és annak függeléke, mint az EÉBH jelentése figyelembe vette, hogy a dosszié – ahogyan azt a felperes benyújtotta – nem tartalmazott minden ahhoz szükséges tényezőt, hogy az EÉBH értékelni tudja a diklórfosz ártalmas hatásait. Márpedig ha a több hónapon át, az EÉBH keretein belül szervezett információ- és eszmecserét követően e hatóság végül 2006. május 12-én nem tudta megállapítani a diklórfosz ártalmatlan hatását, még kevésbé tudott volna – a bejelentett dosszié elégtelenségére tekintettel – eltérő eredményre jutni, ha a döntését az értékelő jelentéstervezet benyújtásától számított

egyéves határidőn belül hozta volna meg. Éppen ellenkezőleg, a referens tagállam nem tudott volna függelékkel csatolni az értékelő jelentéstervezethez, ahogyan azt 2005 májusában tette.

59 Ezenkívül a felperesnek a Bizottság azon lehetőségére vonatkozó állításával kapcsolatban, miszerint az újra be tudta volna nyújtani az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak vagy egy másik független tudományos szervezetnek az újabb szakértői értékelés céljából, a 451/2000 rendelet nem említ ilyen lehetőséget. E rendelet 8. cikkének (1) bekezdéséből egyrészt az következik, hogy a Bizottság az értékelő jelentéstervezet benyújtására nem rendelkezik hatáskörrel. Ez ugyanis kizárólag a referens tagállam feladata, amely köteles elküldeni az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak legkésőbb tizenkét hónappal a dosszié teljesnek nyilvánítása után. Másrészt a 451/2000 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése alapján új értékelő jelentéstervezet benyújtására csak kivételes esetben kerülhet sor, amikor e dokumentum láthatóan nem felel meg a Bizottság által megállapított benyújtási követelményeknek. Ebben az esetben a Bizottság az EÉBH-val és a referens tagállammal megállapodik az új értékelő jelentéstervezet benyújtásának határidejéről, amely a 451/2000 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének megfelelően nem haladhatja meg a négy hónapot. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott azon feltevés, miszerint ha az EÉBH jelentését határidőben fogadták volna el, a Bizottság újra benyújthatta volna az értékelő jelentéstervezetet az EÉBH-nak vagy valamely más tudományos szervezetnek, és ezáltal – többek között – több ideje maradt volna további tanulmányok benyújtására, téves.

60 Következésképpen az első jogalap első részét – mint megalapozatlant – el kell utasítani.

Az első jogalap második részéről

– A felek érvei

61 Az első jogalap második részének keretében a felperes arra hivatkozik, hogy a 178/2002 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének megfelelően az EPCO a diktórforosz 91/414 irányelv

szerinti vizsgálata során a tudományos testület elé terjesztette a diklórfosz karcinogén hatására és genotoxicitására vonatkozó kérdéseket. A felperes álláspontja szerint a 178/2002 rendelet 28. cikkének (1) bekezdése alapján a tudományos testület által megfogalmazott vélemény teljes egészében az EÉBH tudományos véleményét képviseli. Ezt a véleményt tehát módosítás nélkül figyelembe kellett volna venni az EÉBH jelentésében. Mivel az utóbbi ellentmond a tudományos testület véleményének, sérti a 178/2002 rendelet 28. cikkének (1) bekezdését. Ezen túlmenően tekintettel arra, hogy az EÉBH jelentése alkotja a megtámadott határozat tudományos alapját, utóbbi minden tudományos és eljárási alapot nélkülöz, ezért meg kell semmisíteni.

62 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és álláspontja szerint a jelen részt el kell utasítani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

63 A felperes állításai alapvetően két kérdést vetnek fel. Az első a tudományos testület véleményének jogi értékére irányul. Pontosabban azt kell meghatározni, hogy e vélemény köti-e az EÉBH-t. A második kérdés, amely csak az elsőre adott igenlő válasz esetén merül fel, a tudományos testület véleménye és az EÉBH jelentése közötti állítólagos ellentmondásra vonatkozik. E kérdéseket egymást követően érdemes megvizsgálni.

64 Először is a tudományos testület véleményének jogi értékével kapcsolatban tisztázni kell a tudományos testületre rótt szerepet az azon termelők által bejelentett dossziék értékelési eljárásának keretében, akik valamely hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét kérik a 451/2000 rendelet 8. cikkében foglaltak szerint.

65 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy e cikk nem említi kifejezetten a tudományos testületet. Ekképpen a 451/2000 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a referens tagállam megfogalmazza az értékelő jelentéstervezetet, amelyet továbbít az EÉBH-nak. Ugyanezen rendelet 8. cikkének (7) bekezdése alapján az EÉBH eljuttatja az értékelő jelentéstervezetet a tagállamokhoz, és szakértői konzultációt szervezhet. Végül ugyanezen rendelet 8. cikkének (7) bekezdésének megfelelően az EÉBH felméri az értékelő jelentéstervezetet, és közli a véleményét a Bizottsággal arról, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e a 91/414 irányelv biztonsági követelményeit.

66 Mindemellett a 451/2000 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése keretében lehet feladatkört ruházni a tudományos testületre. E cikknek megfelelően az EÉBH köteles a tagállamok és szükség esetén tagállami szakértők bevonásával konzultációt szervezni az értékelő jelentéstervezet felmérése érdekében. E vizsgálat racionalizálása céljából az EÉBH különböző eljárásokat alakított ki. Ezen eljárásokat a „Procedure of the peer review of active substances used in plant protection products evaluated in the second stage of the review programme” (A munkaprogram második szakasza keretében értékelt növényvédő szerekben használt hatóanyagok szakértői értékelésének eljárása) elnevezésű dokumentum ismerteti. Az EÉBH ebben négy eljárástípust mutat be, amelyek közül a dossziéból adódó nehézségek alapján választ. Ezen eljárásokat az EÉBH keretében a növényvédő szerek szakértői vizsgálatát koordináló – PRAPeR-nak is nevezett – egység (EFSA’s Pesticide Risk Assessment Peer Review) folytatja le, amely egység a korábban az EPCO által ellátott feladatokat vette át. Az EÉBH az előbb említett négy eljárás közül azon eljárás keretében ruházott feladatkört a 178/2002 rendelet 28. cikkének (4) bekezdése alapján létrehozott tudományos testületre, amelyet kifejezetten azon hatóanyagok értékelésének elvégzésére dolgozott ki, amelyek ártalmatlansága kérdéses. Az EÉBH ugyanis e hatóanyagokra vonatkozóan tagállami szakértői ülések összehívását, valamint a problémás kérdésekkel kapcsolatban a tudományos testülettel való konzultáció lehetőségét írta elő.

67 Ezt követően meg kell határozni, hogy a tudományos testület véleménye köti-e az EÉBH-t jelentése elkészítésénél. A felperes előadja, hogy ez a helyzet áll fenn, és a 178/2002 rendelet 28. cikkének (1) bekezdésére hivatkozik.

- 68 E cikk értelmében „az állandó tudományos testületek – mindegyik saját illetékességi területén – felelősek az [EÉBH] tudományos szakvéleményeinek elkészítéséért”. A felpereshez hasonlóan meg kell állapítani, hogy e cikk megfogalmazásából az következik, hogy amennyiben az EÉBH tudományos szakvéleményt kér az ilyen testülettől, köteles ahhoz tartani magát. Ezt az értelmezést alátámasztják az EÉBH által saját magára vonatkozóan előírt szabályok: a tudományos testülettel való konzultáció esetén a fenti 66. pontban említett tagállami szakértői ülésekről készült jelentésnek figyelembe kell vennie e véleményt. E szabálytól csak akkor lehet eltérni, ha az EÉBH olyan tudományos adatokkal rendelkezik, amelyek e vélemény mellőzését indokolhatják.
- 69 Mindemellett meg kell állapítani, hogy – a felperes állításával ellentétben – az azon termelők által bejelentett dossziék értékelési eljárásának keretében, akik valamely hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét kérik, a tudományos testület véleménye nem tévesztendő össze az EÉBH arra vonatkozó – a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően megfogalmazott – véleményével, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e a 91/414 irányelv biztonsági követelményeit. Ugyanis – amint az már megállapítást nyert – a PRAPeR a fent hivatkozott eljárás keretében konzultálhat a tudományos testülettel azon dossziék által felvetett sajátos problémákkal kapcsolatban, amelyek értékelését koordinálja. Ugyanakkor a tudományos testület soha nem helyettesítheti az EÉBH-t a 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdésében említett vélemény elkészítésénél.
- 70 A fentiekből következik, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikkében meghatározott eljárás keretében a tudományos testület véleménye köti az EÉBH-t azon kérdéseket illetően, amelyekre vonatkozóan konzultáltak vele, anélkül hogy mindez befolyásolná a kérdéses hatóanyagban rejlő kockázat általános értékelését.
- 71 Másodsorban meg kell határozni, hogy az EÉBH jelentése nem ferdíti-e el, vagy nem mond-e ellent a tudományos testület véleményének. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tudományos testület az EPCO kérelmére fogalmazta meg tudományos szakvéleményét. Két kérdést tettek fel a tudományos testületnek. Egyrészt azt kérdezték a testülettől, hogy meg tudja-e határozni a diklórfosz rákkeltő hatásmechanizmusát, és ha igen, meg tudja-e állapítani, hogy lehetséges-e valamely expozíciós küszöbérték rögzítése. Másrészt arra vártak választ, hogy az állatoknál megfigyelt daganatok relevánsak-e a diklórfosz emberi egészségre gyakorolt hatásának értékelésénél.

72 Az első kérdéssel kapcsolatban a tudományos testület válaszában különbséget tett a genotoxicitás és a karcinogén hatás között. Azon folyamatokat illetően, amelyek révén a diklórfosz genotoxikus lehet, a tudományos testület véleménye egyrészt a diklórfosz *in vitro* mutagenicitását, másrészt olyan bizonyítékok fennállását állapította meg, amelyek szerint a diklórfosz mutagén *in vivo* érintkezéskor, azonban az e hatást kiváltó folyamat nem ismert. A diklórfosz rákkeltő hatását illetően a tudományos testület hangsúlyozta, hogy az egyedüli rákkeltő hatást az egerek előgyomrában felfedezett daganatokra vonatkozóan állapították meg. A tudományos testület szerint e daganatokat a diklórfosz hosszú időn át tartó, fokozott helyi felhalmozódása (amelyet az állatok túlادagolása okozott) válthatta ki. E tekintetben a tudományos testület megállapította, hogy lehetséges, ám messze nem biztos, hogy e daganatokat a sejtek DNS-ének az érintkezés időpontjában történő módosulása okozhatta, amely elvileg ahhoz vezethetett volna, hogy a daganatok más helyeken is megjelennek. Mindemellett a tudományos testület szerint a daganatok kialakulásához szükséges mennyiség olyan magas volt, hogy az ilyen daganatok más helyeken való megjelenése kevéssé valószínű. A tudományos testület szerint ez azt jelenti, hogy létezik olyan küszöbérték, amely alatt semmilyen rákkeltő folyamat nem indulhat be.

73 A második kérdéssel kapcsolatban a tudományos testület arra a megállapításra jutott, hogy mivel az egerek előgyomrában nincs megfelelője az emberi szervezetben, jelentős tudományos bizonytalanság áll fenn a diklórfosz által az egerek előgyomrában előidézett daganatok hatásmechanizmusát és az emberek tekintetében való relevanciájukat illetően. A tudományos testület megismételte, hogy bár nem lehet kizárni azt, hogy a DNS-sel való kölcsönhatás e daganatok kialakulásának döntő mozzanata, a diklórfosz hosszú időn át tartó, fokozott helyi felhalmozódása eredményezhette e daganatok megjelenését. A tudományos testület szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok arra engedtek következtetni, hogy e daganatok csak akkor képződnek a javasolt mennyiségben használt hatóanyaggal való érintkezéskor, ha a daganatok kialakulását súlyos krónikus toxicitás előzte meg.

74 Meg kell állapítani, hogy az EEBH jelentése hűen összefoglalja e válaszokat. Ezen összefoglalás végén az EEBH kijelenti, hogy a tudományos testület véleménye alapján elméletileg meg lehet határozni olyan küszöbértéket, amely alatt a diklórfosz hatóanyag használata veszélytelen. Mindazonáltal tekintettel arra, hogy a dosszié az EEBH jelentése szerint nem tartalmaz hosszú távú, megbízható tanulmányt a karcinogén hatásra vonatkozóan, nem lehet meghatározni a „még nem észlelhető káros hatás-szintet” (NOAEL), sem pedig állást foglalni a hatóanyag toxikológiai tulajdonságaival kapcsolatban. Ennélfogva az EEBH jelentése megállapítja, hogy ilyen küszöbértéket a jelen esetben nem lehet meghatározni.

75 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az EÉBH jelentése nem nem ferdíti el, és nem is hagyja figyelmen kívül a tudományos testület véleményét. E tekintetben meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy az EÉBH úgy vélte jelentésében, hogy a diklórfoszban rejlő, az emberi egészséget fenyegető kockázatok értékelése nem volt meggyőző az e hatóanyag genotoxikus és rákkeltő tulajdonságait övező bizonytalanságok miatt, miközben a tudományos testület hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok a genotoxicitás és a karcinogén hatás minimális kockázatára engednek következtetni, közvetlenül a fenti 69. pontban tett azon megállapításhoz kapcsolódik, hogy az értékelendő dossziéra vonatkozó sajátos problémákkal kapcsolatban konzultálni lehet a tudományos testülettel, azonban utóbbi semmilyen körülmények között nem helyettesítheti az EÉBH-t a 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdésében meghatározott vélemény elkészítésénél. Ugyanis miközben a kockázatok tudományos testület által végzett értékelése elméleti jellegű, az EÉBH ugyenezen értékelés elvégzésénél köteles figyelembe venni az e kockázatok kezeléséhez kapcsolódó gyakorlati eshetőségeket. Jóllehet a jelen esetben a tudományos testület úgy vélte, hogy elméletileg minimális a mutagenicitás és a karcinogén hatás kockázata, az EÉBH jelentése azt állapította meg, hogy a felperes által szolgáltatott adatok hiányosságai miatt – amelyek lehetetlenné tették valamely küszöbérték meghatározását – a kockázatok értékelése nem volt meggyőző.

76 Következésképpen az első jogalap második részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az első jogalap harmadik részéről

– A felek érvei

77 Az első jogalap harmadik része keretében a felperes előadja, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a Bizottság köteles a hatóanyag felvételére vagy felvételének megtagadására vonatkozó döntéssel kapcsolatos minden hasznos információt a tagállamok rendelkezésére bocsátani az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság keretében történő szavazást megelőzően. E kötelezettség megszegése a 451/2000 rendelet 8. cikkében foglalt eljárási követelmények megsértésének minősül.

78 A felperes e tekintetben megállapítja, hogy a megtámadott határozat (6) preambulum-bekezdéséből következik, hogy a Bizottság figyelmesen megvizsgálta valamennyi észrevételét. Ezek között szerepeltek az EÉBH jelentésére vonatkozó 2006. június 22-i észrevételei is. Mivel ezen észrevételeket nem küldték meg a tagállamoknak, a Bizottság megszegte a 451/2000 rendelet 8. cikke szerinti kötelezettségeit, mindez pedig a megtámadott határozat megsemmisítését indokolja.

79 A felperes ezenkívül arra hivatkozik válaszában, hogy amennyiben ezen észrevételeket a Bizottság állítása szerint 2006. szeptember 11-én megküldték a tagállamoknak, a Bizottság csak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság 2006. július 14-i ülésén javasolta először a diklórfosz felvételének megtagadását. A tagállamok képviselői tehát nem férhettek hozzá e dokumentumokhoz a Bizottság javaslatának első vizsgálatakor. Sőt, csupán 17 nappal az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság 2006. szeptember 28-i azon ülése előtt jutottak hozzá a dokumentumokhoz, amelyen elfogadták a megtámadott határozatot.

80 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen részt el kell utasítani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

81 Először is meg kell állapítani, hogy a 451/2000 rendelet 8. cikkének (8) bekezdése szerint a Bizottság legkésőbb hat hónappal az EÉBH jelentésének beérkezése után köteles benyújtani egy áttekintő jelentéstervezetet és a hatóanyag I. mellékletbe való felvételét célzó irányelvtervezetet, vagy a tagállamoknak címzett, a szóban forgó hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerekkel kapcsolatos engedélyek visszavonásáról, következésképpen az ezen hatóanyag 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételének megtagadásáról szóló határozattervezetet.

82 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy függetlenül attól a kérdéstől, hogy a Bizottság köteles-e a felperesnek az EEBH jelentésére vonatkozó észrevételeit közölni, az ügy irataiból kitűnik, hogy a felperes 2006. június 22-i észrevételeit megküldték a tagállamoknak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság 2006. szeptember 28-i és 29-i ülése céljából. Jóllehet – amint arra a felperes hivatkozik – az említett bizottság első ülését 2006. július 14-én tartotta, amelynek végén a diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételével kapcsolatban nem hoztak határozatot, a diklórfosz 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételének megtagadására vonatkozó szavazásra ugyanezen bizottság keretében csupán a 2006. szeptember 28-i és 29-i ülésen került sor. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes észrevételeit időben megküldték a tagállamoknak ahhoz, hogy azok figyelembe tudják venni azt szavazásuk időpontjában.

83 Következésképpen az első jogalap harmadik részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második jogalapról, amely a megtámadott határozat tudományos megalapozottságának hiányán alapul

A felek érvei

84 Elsősorban a felperes előadja, hogy a Bizottság nem rendelkezett az összes olyan tudományos adattal, amelyek lehetővé tették volna annak objektív alapon történő megítélését, hogy a diklórfosz betiltása szükséges.

85 Ennek megfelelően a felperes arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat azon a lényeges tudományos megállapításon alapul, miszerint a diklórfosz genotoxicitását és karcinogén hatását nem lehet kizárni. Ennek a megállapításnak ellentmond

a tudományos testület véleménye, miszerint a diklórfosz nem hordoz magában genotoxikus vagy rákkeltő kockázatot. Ekképpen e vélemény azon megállapítása, miszerint „[v]alamennyi rendelkezésre álló adat megvizsgálását követően a tudományos testület megállapította, hogy az egerek előgyomrában található daganatok kivételével nincs meggyőző bizonyíték a daganatok előfordulási valószínűségének a vegyülethez köthető növekedésére vonatkozóan”, ellentmondásban áll az EÉBH jelentésével és a megtámadott határozatban megfogalmazott megállapításokkal.

86 Márpedig, egyrészt a tudományos testület véleményét összességében az EÉBH véleményéhez kell jogilag hasonlítani.

87 Másrészt a Bizottság – csakúgy mint az EÉBH – csupán a tudományos testület véleményének követése vagy az attól való eltérés között választhat azzal, hogy ez utóbbi esetben a tudományos testület vagy valamely azonos helyzetben vagy azonos szinten lévő tudományos szervezet új véleményére hivatkozik. E tekintetben az EÉBH jelentése különösen kétséges, mivel azt a tudományos testület véleményének közlését követő öt nappal véglegesítették, amely utóbbi testületnek egy évre volt szüksége a módszeres értékeléshez. Ezen túlmenően a Bizottság nem támaszkodott a diklórfosz genotoxicitásának és karcinogén hatásának hiányára vonatkozó – a tudományos testület véleményében kifejtett – komoly tudományos felfedezésekre, és nem létezik ezeknek ellentmondó komoly kutatás. Végül a megtámadott határozat nem említi a tudományos testület véleményét, és a Bizottság egyáltalán nem indokolja annak figyelmen kívül hagyását a megtámadott határozatban.

88 Másodsorban a felperes előadja, hogy jöllehet az EÉBH jelentése a megtámadott határozat érvényes alapjának tekintendő, e jelentés maga is hibás, mivel azt az EÉBH nem – tudományos véleményeket kibocsátó – független szervezetként, hanem a szakértői ülések koordinátori minőségében fogalmazta meg. Ez következik a megtámadott határozat (4) preambulumbekzdéséből és magából a jelentésből.

89 Harmadrészt a felperes arra hivatkozik, hogy a diklórfosznak a népességre általában véve és a környezetre kifejtett hatása nem releváns a diklórfosz javasolt – zárt

helyiségben, a virághagymákon történő – használatát illetően. Világos, hogy úgy logikai, mint tudományos szempontból semmilyen kockázat nem fenyegeti a népeiséget vagy a környezetet, ha a diklórfoszt zárt helyiségben, kizárólag virághagymákon alkalmazzák. Következésképpen a megtámadott határozatban szereplő – hipotetikus aggályokon alapuló – korlátozás tudományosan nem megalapozott.

- 90 Negyedszer, a Bizottság azon állításával kapcsolatban, miszerint a kockázat értékelését a dosszié hiányosságai miatt nem tudták megfelelően elvégezni, a felperes válaszában előadja, hogy maga a referens tagállam nyilvánította teljesnek a dossziét. E megállapítás szükségszerűen azzal jár, hogy a referens tagállam úgy véli, hogy a bejelentett dosszié a 91/414 irányelvben előírt minden adatot tartalmaz a hatóanyag értékeléséhez. Abból a körülményből kifolyólag, hogy az illetékes hatóságok teljesnek tekintették a dossziét, és elkezdték a dosszié értékelését, a felperes jogosan bízhatott abban, hogy minden szükséges adatot benyújtott.
- 91 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és álláspontja szerint a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 92 Emlékeztetni kell arra, hogy a 91/414 irányelv célja – amint az az ötödik, hatodik és kilencedik preambulumbekkezdéséből kitűnik – a növényvédő szerek közösségen belüli kereskedelmében fennálló akadályok megszüntetése az emberek és állatok egészségének, valamint a környezetnek a magas szintű védelme mellett (lásd a Bíróság C-138/05. sz., Stichting Zuid Hollandse Milieufederatie ügyben 2006. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-8339. o.] 43. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-75/06. sz., Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-2081. o.] 81. pontját).

- 93 Meg kell állapítani, hogy e körben a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik a reá ruházott célok hatékony megvalósítása érdekében, és tekintettel az általa elvégzendő összetett technikai értékelésekre (a Bíróság C-326/05. P. sz., Industrias Químicas del Vallés kontra Bizottság ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-6557. o.], a továbbiakban: az IQV-ítélet 75. pontja és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 82. pontja).
- 94 E jogkör gyakorlása azonban bírósági felülvizsgálat alá tartozik. E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy e felülvizsgálat keretein belül a közösségi bíróságnak vizsgálnia kell az eljárási szabályok betartását, a Bizottság által megállapított tények ténybeli pontosságát, a nyilvánvaló mérlegelési hiba hiányát e tények értékelése során, illetve a hatáskörrel való visszaélés hiányát (a Bíróság 98/78. sz. Racke-ügyben 1979. január 25-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 69. o.] 5. pontja, a C-16/90. sz. Nölle-ügyben 1991. október 22-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5163. o.] 12. pontja, és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 83. pontja).
- 95 Emlékeztetni kell arra is, hogy a 451/2000 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a bejelentőnek kell bizonyítania azt, hogy egy vagy több készítményről és a korlátozott reprezentatív felhasználási köréről benyújtott információk alapján a 91/414 irányelv követelményei teljesíthetők az említett irányelv 5. cikkében említett feltételek tekintetében. A hatóanyagok ártalmatlanságának bizonyítási terhe tehát a bejelentőn nyugszik (lásd analógia útján a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 85. pontját).
- 96 Az előző megfontolásokra tekintettel kell tehát megvizsgálni, hogy a megtámadott határozatban tett tudományos megállapításoknak hiányzik-e – ahogy azt a felperes állítja – az objektív és érvényes tudományos alapja.
- 97 Először is a felperes azon érvével kapcsolatban, amely szerint a megtámadott határozat azon a lényeges tudományos megállapításon alapul, miszerint a diklórfosz genotoxicitását és karcinogén hatását nem lehet kizárni, amely megállapítás a tudományos testület véleményének ellentmond, meg kell állapítani, hogy először is a megtámadott

határozat (5) preambulumbekzdése szerint – jöllehet a legfőbb aggály a diklórfosz genotoxikus és rákkeltő tulajdonságai által támasztott bizonytalanságokból ered – a dosszié egészének alacsony színvonala is akadályozta annak bizonyítását, hogy a szerrel dolgozók (kezelők), a munkások és a közelben tartózkodók expozíciójának becsült szintje elfogadható.

98 A Bizottság a megtámadott határozatban nem ad több információt a dosszié hiányosságaira vonatkozóan, ugyanakkor az EÉBH jelentése – amely a felek által nem vitatottan a megtámadott határozat tudományos alapját képezi – tartalmazza ezeket az információkat. Ekképpen a diklórfosz genotoxikus és rákkeltő tulajdonságait övező bizonytalanságokon kívül az EÉBH jelentése a következő problémákat ismerteti:

- egyetlen végleges referenciaértéket sem erősítettek meg;
- a végleges referenciaértékekről való megállapodás hiánya, a szerrel dolgozókat (kezelőket), a munkásokat és a közelben tartózkodókat fenyegető kockázat értékelése nem meggyőző;
- a diklórfosz technikai leírásának meghatározása nem lehetséges;
- a diklórfosz talajban, vízben, levegőben, vérben és az állati szövetekben lévő maradványainak meghatározására szolgáló analitikus módszer hiánya.

99 Ennélfogva a felperes – tévesen – figyelmen kívül hagyja a megtámadott határozatban a diklórfosz genotoxicitását és karcinogén hatását övező bizonytalanságokon túlmenően meghatározott problémákat.

- 100 Másodsorban meg kell állapítani, hogy a felperes állításával ellentétben a megtámadott határozat nem mond ellent a tudományos testület véleményének. Amint az a fenti 71–75. pontban kifejtésre került, az EÉBH jelentése – amely a megtámadott határozat tudományos alapját képezi – hűen tükrözi az e véleményben foglaltakat. Jóllehet az EÉBH jelentése megállapítja, hogy a kockázatok értékelése nem meggyőző, miközben a tudományos testület szerint a genotoxicitás és a karcinogén hatás kockázata minimális, az EÉBH e jelentésben – ahogy azt a fenti 74. pont kiemeli – megindokolja, hogy az elméletben elfogadhatónak tűnő kockázatok miért nem azok a jelen esetben. Ezenkívül – amint azt a fenti 98. pont ismerteti – az EÉBH jelentése utal a diklórfosz genotoxicitásával és karcinogén hatásával kapcsolatos bizonytalanságokon kívüli más problémákra is, amely problémákra vonatkozóan a tudományos testülettel nem konzultáltak.
- 101 A fentiekre tekintettel a felperes arra irányuló érvét, hogy a megtámadott határozat azon a lényeges tudományos megállapításon alapul, miszerint a diklórfosz genotoxicitását és karcinogén hatását nem lehet kizárni, amely megállapításnak ellentmond a tudományos testület véleménye, el kell utasítani.
- 102 Másodsorban azon érvvel kapcsolatban, miszerint az EÉBH jelentését nem független szervezetként, hanem a szakértői ülések koordinátoraként fogalmazta meg, meg kell állapítani, hogy ezen állítás a felperes részéről az azon termelők által bejelentett dossziék értékelési eljárásának figyelmen kívül hagyását tanúsítja, akik valamely hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét kérik a 451/2000 rendelet 8. cikkének megfelelően.
- 103 Ennek megfelelően – amint az a fenti 65. pontban már ismertetésre került – a 451/2000 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a referens tagállam megfogalmazza az értékelő jelentéstervezetet, amelyet továbbít az EÉBH-nak. Ugyanezen rendelet 8. cikkének (7) bekezdése alapján az EÉBH eljuttatja az értékelő jelentéstervezetet a tagállamokhoz, és szakértői konzultációt szervezhet. Végül ugyanezen rendelet 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően az EÉBH felméri az értékelő jelentéstervezetet, és közli a véleményét a Bizottsággal arról, hogy a hatóanyag várhatóan teljesíti-e a 91/414 irányelv biztonsági követelményeit.

104 Ezen értékelési eljárást az 1490/2002 rendelet preambuluma tekintettel kell értelmezni, mivel e rendelet módosította a 451/2000 rendelet 8. cikkét. Különösen az 1490/2002 rendelet (12) preambulumbekzdéséből következik, hogy az értékelő jelentéstervezeteket „az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottsághoz történő benyújtásukat megelőzően az EÉBH-nak tüzetesen át kell néznie”. A 451/2000 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése alapján ezen ellenőrzésre szakértői értékelés megszervezése keretében kerül sor. Az EÉBH e szakértői értékelés alapján küldi meg az értékelő jelentéstervezetet és saját jelentését a Bizottságnak a 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdése alapján.

105 Ennélfogva a Bizottság helyesen állapítja meg a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdésében, hogy a tagállamok és az EÉBH „szakmai értékelésnek” vetették alá az értékelő jelentéstervezetet, majd azt az EÉBH jelentése formájában benyújtották a Bizottsághoz. Következésképpen az említett jelentés nem tekinthető hibásnak amiatt, hogy azt az EÉBH nem független szervezetként fogalmazta meg.

106 Harmadrészt a felperes arra vonatkozó érvével kapcsolatban, hogy a diklórfosznak a népességre általában véve és a környezetre gyakorolt hatása nem releváns, mivel a diklórfoszt rendeltetése szerint kizárólag zárt helyiségben, virághagymákon használják, meg kell állapítani, hogy még ha a népességet általában véve és a környezetet nem is fenyegetné kockázat, a felperes a 451/2000 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján köteles lenne bizonyítani, hogy a hatóanyaggal dolgozó kezelők tekintetében fennálló kockázat megfelel a 91/414 irányelv követelményeinek, többek között az említett irányelv 5. cikkében említett feltételeknek. Márpedig a fenti 97–99. pontban már említésre került, hogy a dosszié hiányosságai nem tették lehetővé a kockázat meggyőző értékelését.

107 Negyedszer, a felperes azon érve, miszerint tekintettel arra, hogy a referens tagállam teljesnek nyilvánította a dossziét, a Bizottság már nem róhatja a felperes terhére az információk kihagyását, elfogadhatatlan az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének (2) bekezdése szerint, mivel arra a felperes első ízben a válaszban hivatkozott.

- 108 Ezen érv mindenesetre nem megalapozott. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 451/2000 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerint a bejelentők kötelesek benyújtani „az egyes hatóanyagok esetében a referens tagállam kijelölt hatóságának a (3) bekezdésben említett teljes dossziét”. A 451/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint a teljes dosszié „valóságosan tartalmazza az egyedi kísérleteket és vizsgálati jelentéseket”.
- 109 Ugyanakkor az a tény, hogy a referens tagállam a 451/2000 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében teljesnek nyilvánította a dossziét, nem biztosítja szükségszerűen, hogy az minden olyan információt tartalmaz, amely lehetővé teszi a referens tagállam, az EÉBH és a Bizottság számára, hogy az érintett hatóanyagot a 91/414 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ártalmas hatásáról” határozzon. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a referens tagállam teljesnek fogja tekinteni azon dossziét, amely tartalmazza a 451/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében előírt tanulmányokat és jelentéseket, ami nem befolyásolja a dosszié minőségét, és nem zárja ki azt, hogy további adatok benyújtását kérjék annak érdekében, hogy a referens tagállam és/vagy az EÉBH elvégezze a szóban forgó hatóanyagok tudományos értékelését.
- 110 Az előzőekben foglaltakból következően a második jogalapot el kell utasítani.

A harmadik jogalapról, amely a 91/414 irányelv 5. cikkének megsértésén alapul

A felek érvei

- 111 A felperes előadja, hogy az ítélkezési gyakorlat alapján különbséget kell tenni veszély és kockázat között. A felperes szerint a 91/414 irányelv 5. cikkében előírt értékelési feltételek a kockázat értékelésén alapulnak. A megtámadott határozat sérti e cikket, mivel nem a kockázatok értékelésén, hanem csupán a diklórfoszban rejlő veszélyes tulajdonságok megállapításán alapul.

- 112 Ennek megfelelően a felperes álláspontja szerint a Bizottság a megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésében azért utal e hatóanyag genotoxikus és rákkeltő tulajdonságait övező bizonytalanságokra, hogy indokolja a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvétele megtagadását. Márpedig a diklórfosz genotoxicitása és rákkeltő jellege a benne rejlő veszélyes tulajdonságokkal kapcsolatos. E tulajdonságok megállapítása önmagában nem teszi lehetővé azon következtetés levonását, miszerint a diklórfosz elfogadhatatlan kockázatot jelent a környezetre és az emberi egészségre. E tekintetben a megtámadott határozat csupán annak kijelentésére szorítkozik, hogy a rendelkezésre álló adatok nem elegendők, anélkül hogy egyértelmű megállapításra jutna azon kérdést illetően, hogy ezen adatok elfogadhatatlan kockázatot eredményeznek-e, vagy sem az emberi egészség és a környezet szempontjából.

- 113 A Bizottság vitatja a felperes érveit és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 114 Emlékeztetni kell arra, hogy a 91/414 irányelv (9) preambulumbekkezdéséből következik, hogy a növényvédő szerek engedélyezését szabályozó rendelkezéseknek magas szintű védelmet kell biztosítaniuk, amely megakadályozza az olyan növényvédő szerek engedélyezését, amelyeknek veszélyeit az egészségre, a talajvízre és a környezetre nem vizsgálták ki megfelelően.
- 115 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy a 91/414 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése által a hatóanyagok ezen irányelv I. mellékletbe való felvételére előírt feltételek tágran vannak megfogalmazva, és az emberek vagy az állatok egészségére, vagy a talajvízre gyakorolt ártalmas hatások, illetve a környezetre gyakorolt elfogadhatatlan hatások kockázatának elemzésén alapulnak (a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hivatkozott ítélet 184. pontja) (lásd a fenti 5. pontot).

- 116 Ezenkívül e rendelkezést az elővigyázatosság elvével szoros összefüggésben kell értelmezni. Ezen elv alapján, amennyiben tudományosan bizonytalan helyzet áll fenn az emberi egészséget fenyegető kockázat létezését és mértékét illetően, a közösségi intézmények védelmi intézkedéseket hozhatnak, anélkül hogy e kockázat létezése és súlyossága teljes mértékben bizonyítást nyert volna (a Bíróság C-180/96. sz., Egyesült Királyság kontra Bizottság ügyben 1998. május 5-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-2265. o.] 99. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-13/99. sz., Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3305. o.] 139. pontja). Ezen túlmenően az elővigyázatosság elvének alkalmazása során, amikor fogalmilag tudományosan bizonytalan helyzetről van szó, nem várható a kockázatértékeléstől, hogy feltétlenül a kockázat fennállását, és annak megvalósulása esetén a lehetséges súlyos következményeket alátámasztó tudományos bizonyítékokat szolgáltatson a közösségi intézmények részére (a fent hivatkozott Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben hozott ítélet 142. pontja).
- 117 Az előzőekben foglaltakra és a fenti 92–95. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdéséből következik, hogy e határozat nem csupán a rendelkezésre álló toxikológiai adatokon és a diklórfosz genotoxikus és rákkeltő tulajdonságait övező bizonytalanságokon alapul, hanem általában véve a dosszié egészének alacsony színvonalán. E tekintetben a fenti 98. pontban megállapításra került, hogy a felperes által benyújtott dosszié oly mértékben hiányos volt, hogy sem a diklórfosz genotoxikus és rákkeltő hatására, sem pedig általában véve az ártalmatlanságára vonatkozóan nem lehetett megbízható következtetést levonni. Ennek megfelelően az EÉBH jelentése megállapítja, hogy néhány bizonytalanságot csak abban az esetben lehet tisztázni, ha a hiányzó adatokat és tanulmányokat benyújtják.
- 118 Következésképpen az elővigyázatosság elvére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság a rendelkezésre álló toxikológiai adatok, a diklórfosz genotoxikus és rákkeltő tulajdonságainak bizonytalanságai és a dosszié hiányosságai alapján – amelyek megghiúsították a kockázatok meggyőző értékelését – nem követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát a megtámadott határozat elfogadásával, valamint a 91/414 irányelv 5. cikkét sem sértette meg.
- 119 Ennélfogva a harmadik jogalapot – mint megalapozatlant – el kell utasítani.

A negyedik jogalapról, amely a védelemhez való jog, a meghallgatáshoz való jog és az arányosság elve megsértésén alapul

A negyedik jogalap első részéről

– A felek érvei

- 120 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogát és a tisztességes meghallgatáshoz való jogát azzal, hogy elsősorban megszegte azon kötelezettségét, hogy lehetőséget és elegendő időt biztosítson az észrevételek megtételére és tanulmányok benyújtására a diklórfosz értékelése során felvetett azon kifogásokra válaszul, amelyek szerint nem áll rendelkezésre olyan hosszú távú, megbízható tanulmány, amely lehetővé tenné a genotoxikus és rákkeltő hatás kizárását, valamint másodsorban megsértette a felperes észrevételeinek alapos megvizsgálására vonatkozó kötelezettségét.
- 121 Elsősorban azon kötelezettség megszegésével kapcsolatban, hogy a felperesnek lehetőséget és elegendő időt kell biztosítani az észrevételek megtételére és tanulmányok benyújtására, a felperes úgy véli, hogy meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság vagy az EÉBH idejében hivatkozott-e a hosszútávú tanulmányok hiányára az értékelési eljárás során, és hogy a felperesnek elegendő ideje volt-e a hiányzó adatok benyújtására.
- 122 Azon időpontot illetően, amikor a Bizottság és az EÉBH a hosszú távú tanulmányok hiányára hivatkozott, a felperes előadja, hogy először is sem a referens tagállam, sem pedig a tudományos testület nem vetette fel a hosszú távú tanulmányok kérdését mint a tudományos értékelés lényeges szempontját. Másodsorban, e kérdés az EÉBH részéről csak a dosszié kezelésének nagyon késői szakaszában vált hivatalosan adatkérésé, amikor az EÉBH már elkészítette jelentését. Harmadszor, a felperes nem számíthatott ilyen kérelemre, mivel azt a tudományos testület szükségtelennek tekintette. Negyedszer, a felperes válaszában előadja, hogy a Bizottság azon állítását, miszerint nem köteles a felperest értesíteni a dosszié hiányosságairól, és időt biztosítani részére

ezek pótlására, mivel a bejelentő mindig benyújthat egy új kérelmet, az értékelési eljárásban előforduló – előre láthatatlan – adatbeli hiányosságokra tekintettel aránytalan és helytelen válasznak kell tekinteni.

123 E hosszú távú tanulmányok elkészítésére rendelkezésre álló idejét illetően a felperes előadja, hogy a Bizottság nem biztosított neki lehetőséget és időt e kérdés felvetésére, mivel a Bizottság álláspontja szerint az ennek megtételére nyitva álló határidő letelt. A Bizottság köteles lett volna meghosszabbítani vagy felfüggeszteni saját adminisztratív határidejét, hogy ezáltal méltányos lehetőséget biztosítson a felperesnek álláspontja megvédésére. Ez különösen igaz tekintettel arra, hogy a Bizottság pontos ígéreteket kapott az EPCO 2005. június 27. és július 1-je között tartott ülésén, és a tudományos testület részéről, miszerint hosszú távú tanulmányokra nincs szükség. A felperes helyzete így a fenti IQV-ítélet alapjául szolgáló ügy felperesének helyzetéhez hasonlítható. Ezenfelül a Bizottság által a felperes meghallgatáshoz való jogát illetően tanúsított hanyagságot az a tény is hangsúlyozza, hogy a felperes minden tőle telhetőt megtett az értékelés során annak érdekében, hogy eleget tegyen az illetékes hatóságok valamennyi kérelmének. Végül, mivel az illetékes hatóságok nem tartották be a jogszabályok szerinti határidőket, jogszerűen nem ragaszkodhatnak a felperesre vonatkozóan előírt határidők pontos betartatásához.

124 Másodsorban az észrevételei alapos megvizsgálására irányuló kötelezettség megszegésével kapcsolatban a felperes megállapítja, hogy a megtámadott határozat (6) preambulumbekezdésében a Bizottság kifejti, hogy a felperes által előadott valamennyi észrevételt gondosan megvizsgálták. Márpedig nem ez a helyzet.

125 Ennek megfelelően a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el azzal, hogy miután elutasította a felperes érveit és a tudományos testület véleményét – amely szerint e tanulmányok szükségtelenek voltak – nem engedélyezte a felperesnek az új hosszú távú tanulmányok benyújtását.

126 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen részt el kell utasítani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

127 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog alapvető elvei közé tartozik a védelemhez való jog tiszteletben tartása minden olyan eljárásban, amely valamely személlyel szemben indult, és e személyre nézve sérelmet okoz, és ezt a jogot még az eljárásra vonatkozó szabályozás hiányában is biztosítani kell. Ez az elv azt a követelményt fogalmazza meg, hogy valamely határozat azon címzettjét, akinek az érdekeit e határozat érzékelhetően befolyásolja, olyan helyzetbe kell hozni, hogy álláspontját megfelelő módon ismertethesse (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-28/05. sz., Dokter és társai ügyben 2006. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-5431. o.] 74. pontját, és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 130. pontját).

128 A jelen esetben először is meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat sérelmet okozott a felperesnek, mivel nem ad helyt a díklórfosznak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételére irányuló kérelemnek.

129 Ezt követően először is a felperes azon érvével kapcsolatban, miszerint megsértették védelemhez való jogát, mivel nem biztosítottak részére lehetőséget és időt a tanulmányok benyújtására az EÉBH jelentésében felvetett – a hosszú távú tanulmányok hiányára vonatkozó – kifogásokra válaszul, meg kell állapítani elsősorban, hogy az alkalmazandó jogszabályok rendelkezései nem írják elő azt a kötelezettséget, hogy az értékelési eljárás során lehetőséget kell biztosítani a bejelentőnek a tanulmányok benyújtására.

130 Ekképpen a 451/2000 rendelet 8. cikke két helyen, a (2) és az (5) bekezdésében megállapítja, hogy „új tanulmányok” általában nem fogadhatók el, amennyiben

a referens tagállam és az EÉBH már megkezdte a hatóanyag értékelését. Még ha az említett rendelkezések szerint a referens tagállam – ha már az értékelő jelentéstervezetet továbbították az EÉBH-nak – utóbbi egyetértésével kérheti a bejelentőtől olyan további adatok megadott határidőben való benyújtását, amelyeket a referens tagállam vagy az EÉBH a dosszié tisztázásához szükségesnek tart, e rendelkezések nem írnak elő ilyen kivételt az új tanulmányok benyújtásával kapcsolatban. Az EÉBH jelentésének elkészítését követően tehát még kevésbé van lehetőség további adatok vagy tanulmányok benyújtására.

131 Másodsorban a felperes állításával ellentétben a Bizottság nem volt köteles a jogszabály szerinti határidők meghosszabbítására vagy felfüggesztésére annak érdekében, hogy a felperesnek méltányos lehetőséget biztosítson álláspontja megvédésére. A felperes szerint e kötelezettség egyrészt az EPCO által 2005. június 27. és július 1-je között szervezett ülésen kapott pontos ígéretekben – miszerint nem szükséges hosszú távú tanulmány –, másrészt a fenti 93. pontban hivatkozott IQV-ítéletből ered.

132 Márpedig egyrészt függetlenül attól a kérdéstől, hogy a felperes valóban kapott-e pontos ígéreteket arra vonatkozóan, hogy nem szükséges hosszú távú tanulmány, ezen ígéretek nem kelthettek jogos bizalmat a felperesben, mivel a 451/2000 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése kifejezetten előírja, hogy új tanulmányok általában nem fogadhatók el, amennyiben az EÉBH már megkezdte a hatóanyag értékelését. Az ítélkezési gyakorlatból ugyanis kiderül, hogy kizárólag az alkalmazandó szabályokkal összhangban álló ígéretek kelthetnek jogos bizalmat (az Elsőfokú Bíróság T-347/03. sz., Branco kontra Bizottság ügyben 2005. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2555. o.] 102. pontja és a T-282/02. sz., Cementbouw Handel & Industrie kontra Bizottság ügyben 2006. február 23-án hozott ítéletének [EBHT 2006., II-319. o.] 77. pontja).

133 Másrészt a fenti 93. pontban hivatkozott IQV-ítélet nem nyújt támpontot a jelen ügyben. Ezen ítéletből ugyanis az következik, hogy valamely hatóanyag értékelési eljárására vonatkozóan a határidő-hosszabbítás akkor alkalmazandó, ha egyfelől lehetséges a szóban forgó szabályozás által meghatározott eljárási határidőktől való

eltérés, másfelől a hatóanyagot bejelentő felek *vis maior* helyzetbe kerültek, amely megakadályozta az eljárási határidők betartását, amely körülmény fennállhat, amennyiben a határidők betartásának lehetetlensége legalább részben az illetékes hatóságok ellentmondásos magatartásának a következménye volt (a fent hivatkozott IQV-ítélet 84–88. pontja és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 89. pontja). A jelen esetben anélkül, hogy szükséges lenne annak megállapítása, hogy el lehetett volna-e térni a szóban forgó szabályozás által előírt eljárási határidőktől, meg kell állapítani, hogy a felperes semmivel sem bizonyította, hogy *vis maior* helyzetbe került, amely megakadályozta volna e határidők betartását. Éppen ellenkezőleg – amint az a fenti 58. pontban már megállapításra került – a felperessel 2004 júniusában közölt értékelő jelentéstervezet már figyelembe vette, hogy a dosszié – ahogy azt a felperes benyújtotta – nem tartalmazott minden ahhoz szükséges tényezőt, hogy az EEBH megfelelően értékelni tudja a diklórfosz ártalmas hatásait. Az értékelő jelentéstervezet különösen arra utal 4.6. pontjában, hogy a diklórfosz hosszú távú toxicitására vonatkozó tanulmány benyújtása szükséges.

- 134 Másodsorban azon kötelezettségek állítólagos megszegésével kapcsolatban, miszerint a felperesnek egyrészt lehetőséget és elegendő időt kell biztosítani az észrevételek megtételére, másrészt körütekintően meg kell vizsgálni a megfogalmazott észrevételeket, meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat (6) preambulumbeközdéséből következik, hogy a felperest felkérték az EEBH jelentésére vonatkozó észrevételei megtételére, amely felkérésnek eleget tett észrevételei 2006. június 22-i benyújtásával. Ugyanezen preambulumbeközdés megerősíti, hogy a felperes észrevételeit „körütekintően megvizsgálták”, azonban „nem sikerült elhárítani az [...] aggályokat”. Eszerint a felperest nemcsak felkérték észrevételei megtételére, hanem azokat körütekintően meg is vizsgálták.

- 135 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes meghallgatáshoz való jogát a megtámadott határozat elfogadásához vezető eljárás során tiszteletben tartották. A negyedik jogalap első részét tehát mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik jogalap második részéről

– A felek érvei

¹³⁶ A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette az arányosság elvét azzal, hogy igyekezett elutasítani a tudományos testület véleményét és a felperes 2006. június 22-én közölt észrevételeit, anélkül hogy a szakértői véleménykülönbségek feloldására más módszert alkalmazott volna; így például újabb véleményt kért volna, vagy a felperesnek több időt adott volna a szükséges adatok összegyűjtéséhez.

¹³⁷ A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen részt el kell utasítani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

¹³⁸ Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az arányosság a közösségi jog általános jogelve, amely megköveteli, hogy a közösségi intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött, jogos cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, azaz több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott hátrányok nem lehetnek aránytalanok az elérendő célhoz képest (a Bíróság C-137/85. sz., Maizena és társai ügyben 1987. november 18-án hozott ítéletének [EBHT 1987., 4587. o.] 15. pontja, a fenti 116. pontban hivatkozott Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben hozott ítélet 411. pontja, és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 223. pontja).

¹³⁹ Ugyanakkor a mezőgazdaság területén az arányosság elvének bírósági felülvizsgálata sajátos, amennyiben a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság elismeri a közösségi jogalkotó

mérlegelési jogkörét, amely az EK 34–EK 37. cikkben számára e területen biztosított politikai hatáskörökhöz igazodik (a Bíróság C-157/96. sz., National Farmers' Union és társai ügyben 1998. május 5-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-2211. o.] 61. pontja). Következésképpen az e tárgyban hozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmény által követni szándékozott célra nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet csak hatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (a Bíróság C-189/01. sz., Jippes és társai ügyben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-5689. o.] 82. pontja, az Elsőfokú Bíróság fenti 116. pontban hivatkozott Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben hozott ítéletének 412. pontja és a T-70/99. sz., Alpharma kontra Tanács ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3495. o.] 177–180. pontja).

140 A felperes lényegében arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem utasíthatta volna el a tudományos testület véleményét és a felperes 2006. június 22-én közölt észrevételeit anélkül, hogy a szakértői véleménykülönbségek feloldására más módszert alkalmazott volna, így például újabb véleményt kért volna, vagy több időt adott volna a felperesnek a szükséges adatok összegyűjtésére.

141 E tekintetben meg kell állapítani, hogy azon érv, miszerint a Bizottság kérhetett volna újabb véleményt, vagy meghosszabbíthatta volna a jogszabályban megállapított határidőket, az alkalmazandó jogi keretben egyáltalán nem megalapozott. Ugyanis abban az időpontban, amikor a Bizottság bekapcsolódik a hatóanyag értékelésébe, az EÉBH már megfogalmazta a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének megfelelően azt a véleményt, hogy az említett hatóanyag megfelel-e a 91/414 irányelv biztonsági követelményeinek. Márpedig az eljárás e szakaszában sem a 91/414 irányelv, sem a 451/2000 rendelet nem írja elő a további vélemény kérésének lehetőségét. Ezenkívül a fenti 129–133. pontban már megállapításra került, hogy a *vis maior* helyzetet kivéve nem lehet meghosszabbítani a jogszabályban megállapított határidőket, és a felperes semmivel sem bizonyította, hogy *vis maior* helyzetbe került volna.

142 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Bizottságnak lehetősége volt több megfelelő intézkedés közül választani, amely esetben a kevésbé korlátozó jellegűt kellett volna választania az arányosság elvével összhangban.

143 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy azon állítás, miszerint a Bizottság sietett elutasítani a tudományos testület véleményét és a felperesnek az EÉBH jelentésére vonatkozó észrevételeit, nem felel meg a valóságnak. Ugyanis – amint az a fenti 74., illetve 134. pontban megállapításra került – az EÉBH jelentése hűen tükrözi a tudományos testület véleményében foglaltakat, és a felperes e jelentésre vonatkozóan tett észrevételeit körültekintően megvizsgálták. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes állítása nem megalapozott.

144 A negyedik jogalap második részének sem lehet helyt adni, így az említett jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról, amely a bizalomvédelem elvének megsértésén alapul

A felek érvei

145 A felperes előadja, hogy a bizalomvédelem elvét két ízben is megsértették. Egyrészt ígéreteket kapott arra nézve, hogy a diklórfosz vizsgálatának keretében általa benyújtott új adatokat tanulmányozni fogják, és szakértői értékelés alá vetik. Ezen ígérek a Bizottság nevében vagy felügyelete alatt eljáró két szervtől, a referens tagállamtól és az EÉBH-tól származnak. A Bizottság azzal, hogy a felperes által benyújtott adatokat nem terjesztette szakértői értékelés elé, megsértette a felperes jogos elvárásait.

146 Másrészt a felperes arra hivatkozik, hogy abban a hiszemben tartották, hogy sürgősségű a hosszú távú rákkeltő jellegre vonatkozó tanulmány elkészítése, mert a munka ütemterve ezt nem teszi lehetővé, és hogy a kérdést a tudományos testület elé terjesztették végleges döntés céljából. Az a tény, hogy a tudományos testület olyan véleményt bocsátott ki, amely a rákkeltő jelleget és a genotoxicitást illetően minden

aggályt elhárított, fokozta a felperes jogos bizalmát abban, hogy az EÉBH e véleménnyel összhangban álló jelentést fog megfogalmazni.

147 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

148 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelemhez való jog minden olyan magánszemélyre kiterjed, akinek a helyzete akként jellemezhető, hogy a közösségi adminisztráció pontos ígéretek tételével jogos bizalmat keltett benne (a Bíróság C-37/02. és C-38/02. sz., Di Lenardo és Dilexport egyesített ügyekben 2004. július 15-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-6911. o.] 70. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-203/96. sz., Embassy Limousines & Services kontra Parlament ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-4239. o.] 74. pontja; ebben az értelemben lásd szintén a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 153. pontját). Ilyen ígéretnek minősül a közlés formájától függetlenül a feljogosított és megbízható forrásból származó pontos, feltétlen és egybehangzó tájékoztatás (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-82/98. P. sz., Kögler kontra Bíróság ügyben 2000. május 25-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-3855. o.] 33. pontját). Azonban az adminisztráció által nyújtott pontos ígéretek hiányában senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére (a Bíróság C-506/03. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2005. november 24-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 58. pontja, valamint a C-182/03. és C-217/03. sz., Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-5479. o.] 147. pontja).

149 E tekintetben meg kell állapítani először, hogy a hatóanyagnak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvétele vagy felvételének megtagadása céljából folytatott, a 451/2000 rendelet 8. cikkében előírt értékelési eljárás keretében az EÉBH értékeli az érintett anyag ártalmas hatásait, és e kérdésről tudományos véleményt küld a Bizottságnak. Az említett tudományos véleményt az értékelő jelentéstervezet alapján készítik el, amelyet a tagállamok és szükség esetén a tagállami szakértők részvételével zajló szakértői értékelés során értékelték. A szakértői értékelés megkezdése előtt

a kérdéses hatóanyag bejelentője vagy bejelentői és az EEBH általában felveszik egymással a kapcsolatot. Ezt követően a Bizottság és adott esetben a Tanács feladata, hogy az érintett hatóanyagról végleges határozatot hozzon. Figyelembe véve a hatóanyag értékelési eljárásában az EEBH-ra ruházott szerepet, úgy kell tekinteni – a Bizottság állításaival ellentétben –, hogy úgy a Bizottság, mint az EEBH által a hatóanyag értékelési eljárása során megfogalmazott pontos ígérek jogos bizalmat kelthetnek a bejelentőben.

150 Másodsorban a felperesnek állítólagosan adott azon pontos ígéreteket illetően, hogy a diklórfosz vizsgálatának keretében általa benyújtott új adatokat tanulmányozni fogják, és szakértői értékelés alá vetik, először is meg kell állapítani, hogy a felperes nem határozza meg azokat az adatokat, amelyeket benyújtott, de nem értékelt. Márpedig a Bíróság alapokmánya 21. cikke első bekezdésének – amely alapokmány 53. cikkének első bekezdése értelmében az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra is alkalmazandó – és az eljárási szabályzat 44. cikke 1.§-a c) pontjának megfelelően a keresetnek többek között tartalmaznia kell az előterjesztett jogalapok rövid összefoglalását. Ennélfogva a keresetlevélben világosan ki kell fejteni azt a jogalapot, amelyre a keresetet alapították, így nem felel meg az alapokmányban és az eljárási szabályzatban támasztott követelményeknek, ha csak elvontan utalnak rá (a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 120. pontja). Ennélfogva tekintettel arra, hogy a felperesnek az állítólagosan benyújtott, de nem értékelt adatokra vonatkozó állítása nem kellően pontos, e kifogást mint megalapozatlant el kell utasítani.

151 Harmadrészt azon érveléssel kapcsolatban, miszerint a felperest abban a hiszemben tartották, hogy szükségtelen a hosszú távú rákkeltő jellegre vonatkozó tanulmány elkészítése, mert először is ezt a munka ütemterve nem teszi lehetővé, másodszor a kérdést a tudományos testület elé terjesztették végleges döntés céljából, harmadszor pedig a tudományos testület olyan véleményt bocsátott ki, amely a diklórfosz rákkeltő és genotoxikus jellegére vonatkozó minden aggályt elhárított, meg kell állapítani, hogy a felperes nem állítja, hogy olyan pontos ígéreteket kapott volna, amelyek szerint szükségtelen volt az ilyen tanulmány elkészítése. Ugyanis csupán arra a kijelentésre szorítkozik, hogy meghatározott tényekből arra következtetett, hogy nem köteles hosszú távú tanulmányt benyújtani. Ebből következik, hogy az EEBH vagy a Bizottság által e tekintetben adott pontos ígérek hiányában a bizalomvédelem elvének megsértésére nem lehet hivatkozni.

152 Az előzőekre tekintettel el kell utasítani az ötödik jogalapot.

A hatodik jogalapról, amely a gondos ügyintézés elvének, valamint a tudományos vélemények kiválósága és függetlensége követelményének megsértésén alapul

A felek érvei

153 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette a gondos ügyintézés EK 211. cikkben rögzített elvét egyrészt azzal, hogy a megtámadott határozatot először is nem független tudományos véleményekre, másodsorban nem döntő bizonyítékokra, harmadszor nem a megfelelő időben végzett tudományos vizsgálatra, negyedszer pedig nem az összes adat gondos és körültekintő értékelésére alapította, másrészt azzal, hogy nem értesítette a felperest a dosszié elégtelen minőségéről.

154 Először is a felperes álláspontja szerint az EÉBH jelentése és a megtámadott határozat nem teljesíti a függetlenség követelményét. Ugyanis e jelentésből – amely megemlíti, hogy „a tagállamok képviselőinek részvételével 2006 áprilisában tartott ülésen úgy nyilatkoztak, hogy a kockázatok értékelése továbbra sem meggyőző” –, és a megtámadott határozat (4) preambulumbekzdéséből az következik, hogy az EÉBH úgy fogadta el jelentését, hogy alárendelte a diklórfosz rákkeltő jellegére és genotoxicitásra vonatkozó saját szakvéleményét a tagállamok képviselői által 2006. április 5-én elvégzett értékelésnek és vizsgálatnak. Azzal, hogy a tagállamok képviselői részt vettek az EÉBH tudományos szakvéleménye 451/2000 rendelet 8. cikkének (7) bekezdése szerinti elfogadásában, veszélyeztették e vélemény függetlenségét.

155 Másodsorban a felperes megállapítja, hogy a tagállami szakértők annak megállapítására szorítkoztak, hogy a rákkeltő jellegre és a genotoxicitásra vonatkozó adatok nem meggyőzőek, új hosszú távú tanulmány e szakaszban nem javasolt, és hogy a tudományos testületnek kell végleges döntést hoznia e tekintetben. A felperes

szerint a szakértők egyfelől valójában az általános közigazgatási határidők letelte miatt vélték úgy, hogy az új hosszú távú tanulmányt nem javasolták. Márpedig a fenti 93. pontban hivatkozott IQV-ítéletből következik, hogy a szigorú határidők betartása kötelezettségének nem lehet elsőbbsége a kockázatok kimerítő és az adott időpontban érvényes tudományos ismereteknek megfelelő értékelésére vonatkozó kötelezettséggel szemben. Másfelől amennyiben az adatok nem voltak meggyőzőek, és csak a tudományos testület tudott e kérdésben dönteni, nem világos, hogy a szakértők miért nem csatlakoztak a tudományos testület véleményéhez. Következésképpen a Bizottság a tudományos testület véleményének figyelmen kívül hagyásával nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, és megszegte a gondos ügyintézésre irányuló kötelezettségét.

156 Harmadszor, a felperes álláspontja szerint a Bizottság a jelen ügyben megszegte a 91/414 irányelvben és annak a növényvédő szerek értékelésére vonatkozó mellékleteiben meghatározott ütemterv betartására vonatkozó kötelezettségét, mivel az EÉBH a 451/2000 rendeletben előírt határidőn kívül nyújtotta be jelentését a Bizottságnak.

157 Negyedszer, a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság azzal is megszegte a gondos ügyintézésre és az arra vonatkozó kötelezettségét, hogy minden ügyet gondosan és pártatlanul kell megvizsgálni, hogy nem nyújtotta be a felperes 2006. június 22-én tett észrevételeit a tagállamoknak és az EÉBH-nak, miközben az ítélkezési gyakorlat szerint köteles volt a diklórfosz értékelése szempontjából releváns tanulmányokat és adatokat ugyanazon vizsgálatnak alávetni, mint az értékelési munka során előterjesztett többi tanulmányt.

158 Ötödször, a felperes válaszában előadja, hogy a Bizottság, amennyiben úgy vélte, hogy a dosszié színvonala oly mértékben alacsony, hogy nem lehet a kockázat értékelését elvégezni, köteles lett volna erről a gondos ügyintézés elve alapján értesíteni a felperest a dossziéja 2002 áprilisában való benyújtása és a megtámadott határozat 2007 júniusában való közzététele között.

159 A Bizottság vitatja a felperes érveit és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 160 Elsősorban a felperes azon kifogásával kapcsolatban, miszerint a megtámadott határozat nem független tudományos véleményeken alapul, meg kell állapítani, hogy a felperes által a jelen jogalap keretében kifejtett érvelés megegyezik a második jogalap keretében kifejtettel. Márpedig azt az Elsőfokú Bíróság megalapozatlannak ítélte. A jelen kifogást tehát el kell utasítani.
- 161 Másodsorban a felperes azon kifogásával kapcsolatban, miszerint a megtámadott határozat nem döntő bizonyítékokon alapul, meg kell állapítani, hogy a felperes lényegében arra hivatkozik, hogy egyrészt a szigorú határidők alkalmazásának nem lehet elsőbbsége a kockázat kimerítő és az adott időpontban érvényes tudományos ismereteknek megfelelő értékelésére vonatkozó kötelezettséggel szemben, másrészt, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el azzal, hogy figyelmen kívül hagyta a tudományos testület véleményét. Meg kell állapítani, hogy ezen érvelés lényegében azonos a negyedik jogalap első részének, illetve az első jogalap második részének keretében kifejtett érveléssel. Márpedig az Elsőfokú Bíróság ezen érvelést megalapozatlannak ítélte. A jelen kifogást tehát el kell utasítani.
- 162 Harmadszor, a felperes azon kifogását illetően, miszerint a megtámadott határozat nem a megfelelő időben végzett tudományos vizsgálaton alapul, meg kell állapítani, hogy ezen érvelés megegyezik az első jogalap első részének keretében kifejtettel. Márpedig az Elsőfokú Bíróság ezt az érvelést megalapozatlannak ítélte. A jelen kifogást tehát el kell utasítani.
- 163 Negyedszer, a felperes azon kifogásával kapcsolatban, miszerint a megtámadott határozat nem alapul az összes adat gondos és körültekintő értékelésén, meg kell állapítani, hogy a felperes arra alapítja kifogását, hogy a Bizottság nem közölte az általa 2006. június 22-én benyújtott észrevételeket a tagállamoknak és az EÉBH-nak. Ezen érvelés lényegében megegyezik az első jogalap harmadik részének keretében előadottal. Márpedig ezt az érvelést az Elsőfokú Bíróság megalapozatlannak ítélte. A jelen kifogást tehát el kell utasítani.

164 Ötödször, a felperes arra vonatkozó kifogásával kapcsolatban, hogy a Bizottság köteles lett volna értesíteni őt – a gondos ügyintézés elve alapján – dossziéja alacsony színvonaláról annak 2002 áprilisában való benyújtása és a megtámadott határozat közzétételének időpontja között, a fenti 58. pontban már megállapításra került, hogy úgy az értékelő jelentéstervezet és függeléke, mint az EEBH jelentése – amely dokumentumokat 2004 és 2006 között megküldtek a felperesnek – utaltak arra, hogy a dosszié – ahogyan azt a felperes benyújtotta – nem tartalmaz minden ahhoz szükséges tényezőt, hogy az EEBH megfelelően értékelni tudja a diklórfosz ártalmas hatásait. Ezenkívül az ügy irataiból kiderül, hogy a felperest 2003-ban – még az értékelő jelentéstervezet elkészítését megelőzően – értesítették dossziéja hiányosságairól. Ennélfogva a felperes nem hivatkozhat arra, hogy nem figyelmeztették dossziéja alacsony színvonalára.

165 A fentiekre tekintettel a hatodik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A hetedik jogalapról, amely az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapul

A felek érvei

166 A felperes előadja, hogy azon hatóanyagok, amelyeket a 91/414 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság által vezetett átmeneti munkaprogram keretében kockázátértékelésre bocsátottak, mind ugyanolyan helyzetben vannak. A felperes megjegyzi, hogy ezzel szemben több anyagot – így a manebet, a mankozebet és az oxamilt – annak ellenére vettek fel a 91/414 irányelv I. mellékletébe, hogy a benyújtott adatok alapján toxicitási kockázatokat mutattak, azzal a feltétellel ugyanakkor, hogy az anyagokat a 91/414 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően további vizsgálatok alá vetik.

167 A megtámadott határozat következőképpen sérti a „hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét”, mivel nincs olyan indok, amely objektíven igazolja a 91/414 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének egyrészt az oxamilra, a mankozebre és a manebre, másrészt a diklórfoszra való alkalmazása közötti különbségtételt.

168 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

169 Emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve akkor sérül, ha hasonló helyzeteket eltérő módon kezelnek, vagy eltérő helyzeteket ugyanolyan módon kezelnek, kivéve ha e bánásmód objektíve igazolt (az Elsőfokú Bíróság T-38/02. sz., Groupe Danone kontra Bizottság ügyben 2005. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-4407. o.] 453. pontja és a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 236. pontja).

170 A felperes a jelen ügyben úgy véli, hogy a diklórfosz a 91/414/EGK tanácsi irányelvnek a klórpírifosz, klórpírifosz-metil, mankozeb, maneb és metiram hatóanyagként való felvételének céljából történő módosításáról szóló, 2005. október 21-i 2005/72/EK bizottsági irányelvben (HL L 279., 63. o.), a 91/414/EGK tanácsi irányelvnek az oxamil hatóanyagként való felvételének céljából történő módosításáról szóló, 2006. február 7-i 2006/16/EK bizottsági irányelvben (HL L 106., 34. o.), a 91/414 irányelvnek a dimetoát, a dimetomorf, a glufozinát, a metribuzin, a foszmet és a propamokarb hatóanyagként való felvételének céljából történő módosításáról szóló, 2007. április 23-i 2007/25/EK bizottsági irányelvben (HL L 106., 34. o.) szereplő hatóanyagokhoz hasonló helyzetben van. Ezen irányelvekben a Bizottság jóváhagyta a kérdéses hatóanyagoknak a 91/414 irányelv I. mellékletébe való felvételét azzal a feltétellel, hogy azokról további tanulmányokat készítsenek.

171 Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a 2005/72 irányelv (5) preambulumbekkezdéséből, a 2006/16 irányelv (4) preambulumbekkezdéséből és a 2007/25 irányelv (4) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság megállapította, hogy a különböző vizsgálatokból kiderült, hogy az említett irányelvekben szereplő hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek várhatóan általában megfelelnek a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjában meghatározott követelményeknek. Így a Bizottság felvette e hatóanyagokat az említett irányelv I. mellékletébe azzal a feltétellel ugyanakkor, hogy olyan kiegészítő vizsgálatokat végeznek, amelyek bizonyos pontokon megerősítik a kockázatértékelést.

172 Ellenben a diklórfosztt illetően a Bizottság sosem állapította meg, hogy az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek megfelelnek a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott követelményeknek. Épp ellenkezőleg, a megtámadott határozat (6) preambulumbekkezdésében azt állapította meg, hogy „az [EÉBH] szakértői ülések alkalmával benyújtott és értékelt információk alapján végzett vizsgálatok nem bizonyították be, hogy a javasolt felhasználási körülmények között a diklórfosztt tartalmazó növényvédő szerek általában várhatóan megfelelnek a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában előírt követelményeknek”.

173 Mivel a diklórfosz és a 2005/72, a 2006/16 és a 2007/25 irányelvben szereplő hatóanyagok káros hatásainak értékelése különböző eredményekre vezetett, a Bizottság alkalmazhatott különböző bánásmódot a diklórfosz tekintetében, és az egyenlő bánásmód elvének megsértése nélkül dönthetett úgy, hogy nem veszi fel e hatóanyagot a 91/414 irányelv I. mellékletébe.

174 Következésképpen a hetedik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A nyolcadik jogalapról, amely az EK 95. cikknek, valamint a 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének és az 5. cikke (1) bekezdésének megsértésén alapul

A felek érvei

- 175 A felperes előadja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatot nem a 2007. június 6-án – azaz az e határozat meghozatalának időpontjában – érvényes tudományos és technikai ismereteknek megfelelően fogadta el. A Bizottság ezzel megsértette az EK 95. cikket, valamint a 91/414 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését és az 5. cikkének (1) bekezdését.
- 176 E tekintetben a felperes emlékeztet arra, hogy az EK 95. cikk (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a közösségi intézmények – amikor közegészség- és környezetvédelmi intézkedéseket fogadnak el – kötelesek figyelembe venni a rendelkezésükre álló összes tudományos adatot. Ezenfelül a 91/414 irányelv 5. cikke nem biztosít eltérési lehetőséget a Bizottság azon kötelezettségét illetően, hogy a tárgyban határozatokat az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismereteknek megfelelően fogadja el. Ezt az álláspontot a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlata is alátámasztja. Végül a 91/414 irányelv 4. cikke utal a tagállamokra háruló azon kötelezettségre, hogy a hatóanyagokkal kapcsolatos vonatkozó határozatokat a tudományos és technikai ismeretekre tekintettel hozzák meg.
- 177 A felperes megállapítja, hogy a Bizottság ezzel szemben nem vizsgálta meg a rendelkezésére álló összes adatot. A felperes ugyanis 2005 augusztusában több tanulmányt benyújtott a Bizottságnak, amelyekben elsősorban a szerrel dolgozók (kezelők) diklórfosznak való expozíciója szintjét, másodsorban a közelben tartózkodókat fenyegető kockázatot, harmadszor a diklórfosz fizikai és kémiai tulajdonságait, negyedszer pedig a vízben alkalmazott analitikus módszert értékelte. Ezenkívül 2006 márciusában benyújtotta a levegőben alkalmazott analitikus módszerre vonatkozóan kért tanulmányt. E tanulmányokat – az erre vonatkozó kifejezett ígéret ellenére – soha nem értékelték. A felperes megállapítja, hogy a Bizottság másfelől nem engedélyezte részére a meggyőzőbb adatok benyújtását, mivel álláspontja szerint az erre nyitva álló határidő már letelt.

178 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

– A 91/404 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról

179 Emlékeztetni kell arra, hogy 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében valamely hatóanyagot akkor vesznek fel ugyanezen irányelv I. mellékletébe, ha feltételezhető, hogy a hatóanyagot tartalmazó növényvédő szer használata, amennyiben az a helyes növényvédelmi gyakorlatnak megfelelően történik, az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek alapján nincs ártalmas hatással az emberek vagy állatok egészségére, sem elfogadhatatlan hatással a környezetre ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése b) pontja iv. és v. alpontjának megfelelően.

180 Az elővigyázatosság elvével együttesen értelmezett e rendelkezés szerint az emberi egészség tekintetében azok a komoly jelzések, amelyek a tudományos bizonytalanság elhárítása nélkül ésszerű kétséget ébresztenek a hatóanyag ártalmatlansága tekintetében, elvben akadályt képeznek annak, hogy a hatóanyagot felvegyék a 91/414 irányelv I. mellékletébe. Az elővigyázatosság elve a lehetséges kockázatok megelőzésére irányul (az Elsőfokú Bíróság T-229/04. sz., Svédország kontra Bizottság ügyben 2007. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-2437. o.] 161. pontja).

181 Azt is meg kell jegyezni azonban, hogy a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének az „adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek[re]” való hivatkozásából nem vezethető le az, hogy azoknak a vállalkozásoknak, amelyek valamely hatóanyagra vonatkozó bejelentést tettek, és e hatóanyag 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételének megtagadására vonatkozó határozat meghozata-

lának lehetőségével szembesülnek, mindaddig lehetőségük van új információkat előterjesztetni, amíg az említett hatóanyag ártalmatlanságával kapcsolatos kétségek fennállnak. Az említett rendelkezés ilyen értelmezése ellentétes lenne a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének alapját képező, a környezet, valamint az emberek és állatok egészségének védelmére irányuló céllal, mivel egyenértékű lenne azzal, hogy a valamely hatóanyagot bejelentő fél számára – akinek egyfelől bizonyítania kell e hatóanyag ártalmatlanságát, és aki másfelől a szóban forgó hatóanyagot a legjobban ismeri – vétőjogot biztosítanak a szóban forgó hatóanyag 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételének esetleges megtagadására vonatkozó határozat elfogadásával szemben (a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 93. pontja).

182 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy az említett rendelkezés ilyen értelmezésének még kevésbé van értelme a hatóanyag 91/414 irányelv I. mellékletébe való esetleges felvétele érdekében ez utóbbi 6. cikkének (2) bekezdése alapján történő újbóli bejelentésének lehetőségére tekintettel, amint arra a megtámadott határozat (10) preambulumbekzdése is utal (lásd ebben az értelemben a fenti 92. pontban hivatkozott Bayer CropScience és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 94. pontját).

183 Ezen túlmenően – amint az a fenti 130. pontban már ismertetésre került – emlékeztetni kell arra, hogy pontos jogszabályi rendelkezések határozzák meg a 91/414 irányelvben szereplő hatóanyagok általános értékelési eljárása keretében – különösen a 451/2000 rendelet 8. cikkének (5) bekezdésében – a tanulmányok és az adatok bejelentők általi előterjesztésének határidejét. Mivel a felperes nem állítja, hogy az EÉBH által a referens tagállammal egyetértésben a 2005. február 9-i értékelő ülésen kért további adatokat benyújtotta volna, meg kell állapítani, hogy a Bizottság által figyelmen kívül hagyott tanulmányokat nem e cikknek megfelelően nyújtották be.

184 Jóllehet a 451/2000 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése – amint azt a felperes megállapítja – nem biztosít eltérési lehetőséget a Bizottságnak azon kötelezettségtől, hogy a 91/414 irányelv szerint elfogadott határozatokban figyelembe vegye az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismereteket, e rendelkezést a 91/414 irányelv 5. cikke – amely cikkre vonatkozóan meghatározza az alkalmazás gyakorlati szabályait – céljának és rendeltetésének megfelelően kell értelmezni.

185 Márpedig a fenti 133. pontban már megállapításra került, hogy valamely hatóanyag értékelési eljárására vonatkozóan a határidő-hosszabbításra – és adott esetben új adatok benyújtására – akkor kerülhet sor, ha egyfelől lehetséges a szóban forgó szabályozás által meghatározott eljárási határidőktől való eltérés, másfelől a hatóanyagot bejelentő felek *vis maior* helyzetbe kerültek, amely megakadályozta az eljárási határidők betartását. Ilyen körülmény a fenti 133. pontban említett eseten kívül, amikor az említett határidők betartásának lehetetlensége az illetékes hatóságok ellentmondásos magatartásának a következménye volt, akkor következhet még be, ha az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek a dosszié referens tagállamnak való bejelentése óta – előre nem látható módon – változtak.

186 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperes semmivel sem bizonyította, hogy *vis maior* helyzetbe került, amely megakadályozta volna a határidők betartását. Különösen nem bizonyította azt, hogy a tudományos és technikai ismeretekben olyan új fejlemény állt elő a dosszié referens tagállamnak való benyújtása óta, amely megkérdőjelezte volna az említett dossziében szereplő információk megbízhatóságát.

187 Következésképpen a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogást el kell utasítani.

– Az EK 95. cikk (3) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról

188 Emlékeztetni kell arra, hogy az EK 95. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a Bizottság a Tanácsnak tett, a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítését célzó, az egészségügyre, a biztonságra, a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre vonatkozó javaslaiban a védelem magas szintjét veszi alapul, különös figyelemmel a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre. Az EK 152. cikk (1) bekezdése szerint valamennyi közösségi politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészség védelmének magas szintjét.

189 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy a felperes írásbeli beadványaiban előadja, hogy a 91/414 irányelv 5. cikke alátámasztja és tükrözi az EK-Szerződés e rendelkezéseit. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperesnek az EK 95. cikk (3) bekezdésével kapcsolatban előadott érvelése összemosódik a 91/414 irányelv 5. cikk alátámasztása érdekében kifejtett érveléssel. Márpedig ezen érvelést az Elsőfokú Bíróság megalapozatlannak ítélte. Az EK 95. cikk (3) bekezdésének megsértésére alapított jogalapot szintén el kell utasítani, anélkül hogy az EK 95. cikk (3) bekezdésének – Bizottság által vitatott – alkalmazhatóságáról határozni kellene.

– A 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról

190 A 91/414 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy növényvédő szereket csak akkor engedélyeznek, ha ártalmatlanságukat az adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretekre tekintettel bizonyították. Mivel a tagállamok ezt a cikket – amely a növényvédő szerek engedélyezésére vonatkozik – alapvetően a 91/414 irányelv 5. cikke (1) bekezdéséhez hasonlóan szövegezték meg, e cikkeket ugyanúgy kell értelmezni.

191 Következésképpen, függetlenül attól, hogy e cikk címzettjei a tagállamok, és nem a Bizottság, meg kell állapítani – amint az EK 95. cikk (3) bekezdésének megsértésére alapított kifogás esetében –, hogy a 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó érvelés összemosódik az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó érveléssel. Márpedig ezt az érvelést az Elsőfokú Bíróság megalapozatlannak ítélte. A 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogást tehát el kell utasítani.

192 A fentiekből következik, hogy a felperes azzal kapcsolatos érvének, hogy a Bizottság köteles figyelembe venni az „adott időpontban érvényes tudományos és technikai ismeretek[et]”, nem lehet helyt adni. A nyolcadik jogalapot tehát összességében – mint megalapozatlant – el kell utasítani.

A kilencedik jogalapról, amely a szubszidiaritás elvének és az EK 5. cikknek a megsértésén alapul

A felek érvei

193 A felperes előadja, hogy ha a Bizottság annak vizsgálata nélkül tilt be valamely hatóanyagot, hogy az ilyen határozat meghozatala nem valósítható-e meg jobban a tagállamok szintjén, megsérti a szubszidiaritás elvét, amelyen a 91/414 irányelv – saját bevallása szerint – alapul.

194 A felperes szerint ugyanis a Bizottság gyakorlata annak vizsgálatából áll, hogy valamely hatóanyag felvehető-e a 91/414 irányelv I. mellékletébe azzal a feltétellel, hogy kiegészítő vagy megerősítő adatokat nyújtanak be a tagállam hatóságaihoz, amikor a növényvédő szerek engedélyének jogosultjai igazolni akarják az említett engedélyek fenntartását. E gyakorlat arra irányul, hogy a növényvédő szerben jelen lévő hatóanyag végső tudományos vizsgálatát azon érintett tagállamnak tartsa fenn, amelyhez az engedélyért folyamodnak. Vagyis a tagállamok határoznak arról, hogy a bejelentő által tagállami szinten benyújtott adatok elegendőek-e minden esetleges aggály megválaszolására. Ez a rendszer ésszerű szemlélete, mivel a hatóanyag objektív kockázatértékelésen alapuló felülvizsgálata nem veheti teljes mértékben figyelembe például a különböző tagállamok földrajzi és mezőgazdasági körülményei között meglévő eltéréseket.

195 Ezzel szemben jóllehet a Bizottság jogilag köteles volt vizsgálni, hogy milyen mértékben volt jobb helyzetben a tagállamokhoz képest a megtámadott határozat szerint fennálló aggályok kezelésére, tartózkodott minden ilyen irányú megfontolástól.

196 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és előadja, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 197 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a szubszidiaritás elve az EK 5. cikk második bekezdésében került megfogalmazásra, és azt mondja ki, hogy azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, a Közösség csak akkor és annyiban jár el, amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók.
- 198 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozatot a 91/414 irányelvben és az ezen irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogram második és harmadik szakaszának végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 451/2000 rendeletben meghatározott eljárásokkal összhangban fogadták el. A felperes ugyanakkor nem hivatkozik ezen irányelv és e rendelet jogellenességére a szubszidiaritás elve szempontjából.
- 199 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 91/414 irányelv megosztja a felelősséget a Közösség és a tagállamok között a tervezett intézkedés célkitűzései szerint. Így a növényvédő szerek engedélyezése az irányelv 3. és 4. cikkének megfelelően a tagállamok hatáskörébe tartozik. Mindemellett az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy főszabály szerint a tagállamok csak akkor engedélyeznek valamely növényvédő szert, ha az érintett hatóanyagok az I. mellékletben szerepelnek. Ezenfelül a 451/2000 rendelet 8. cikkének (8) bekezdéséből kitűnik, hogy kizárólag a Bizottság, vagy adott esetben kizárólag a Tanács rendelkezik hatáskörrel a munkaprogram második szakaszába tartozó hatóanyagoknak a 91/414 irányelv I. mellékletébe történő felvételéről vagy a felvétel megtagadásáról határozni. E rendelkezés egyetlen esetben sem teszi lehetővé, hogy a tagállamok hozzák meg a végleges határozatot arról, hogy a kérdéses hatóanyag megfelel-e a 91/414 irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- 200 Mivel a megtámadott határozat elfogadását szabályozó jogi keret e tekintetben nem írta elő a tagállamok beavatkozását, nem lehet a Bizottság terhére róni a szubszidiaritás elvének megsértését.

201 Következésképpen a kilencedik jogalapot mint hatástalant el kell utasítani.

202 A fentiek összességéből következik, hogy a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

203 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őt saját költségei, valamint a Bizottságnál felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

II - 4270

- 2) A Denka International BV maga viseli saját költségeit, valamint a Bizottság részéről felmerült költségeket.**

Kihirdetve Luxembourgban, a 2009. november 19-i nyilvános ülésen.

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér	II - 4212
A 91/414/EGK irányelv	II - 4212
A 451/2000 rendelet	II - 4215
A 178/2002/EK rendelet	II - 4219
A jogvita előzményei	II - 4219
Eljárás és a felek kérelmei	II - 4222
A jogkérdésről	II - 4223
Az 1490/2002 rendelet 20. cikkére vonatkozó jogellenességi kifogásról	II - 4224
A felek érvei	II - 4224
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4225
Az első jogalapról, amely a 451/2000 rendelet 8. cikke (7) bekezdésének, a 178/2002 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének és a 451/2000 rendelet 8. cikkének megsértésén alapul	II - 4228
Az első jogalap első részéről	II - 4228
– A felek érvei	II - 4228
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja.	II - 4229
Az első jogalap második részéről	II - 4230
– A felek érvei	II - 4230
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja.	II - 4231
Az első jogalap harmadik részéről	II - 4235
– A felek érvei	II - 4235
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja.	II - 4236
A második jogalapról, amely a megtámadott határozat tudományos megalapozottságának hiányán alapul	II - 4237
II - 4272	

A felek érvei	II - 4237
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4239
A harmadik jogalapról, amely a 91/414 irányelv 5. cikkének megsértésén alapul	II - 4244
A felek érvei	II - 4244
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4245
A negyedik jogalapról, amely a védelemhez való jog, a meghallgatáshoz való jog és az arányosság elve megsértésén alapul	II - 4247
A negyedik jogalap első részéről	II - 4247
– A felek érvei	II - 4247
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4249
A negyedik jogalap második részéről	II - 4252
– A felek érvei	II - 4252
– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4252
Az ötödik jogalapról, amely a bizalomvédelem elvének megsértésén alapul	II - 4254
A felek érvei	II - 4254
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4255
A hatodik jogalapról, amely a gondos ügyintézés elvének, valamint a tudományos vélemények kiválósága és függetlensége követelményének megsértésén alapul	II - 4257
A felek érvei	II - 4257
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4259
A hetedik jogalapról, amely az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapul	II - 4260
A felek érvei	II - 4260
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4261
A nyolcadik jogalapról, amely az EK 95. cikknek, valamint a 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének és az 5. cikke (1) bekezdésének megsértésén alapul	II - 4263
A felek érvei	II - 4263
	II - 4273

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4264
– A 91/404 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról . .	II - 4264
– Az EK 95. cikk (3) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról	II - 4266
– A 91/414 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról . .	II - 4267
A kilencedik jogalapról, amely a szubszidiaritás elvének és az EK 5. cikknek a megsértésén alapul	II - 4268
A felek érvei	II - 4268
Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 4269
A költségekről	II - 4270